

nepriklausoma lietuva

S. Jasiūnas

3704 W. 70th St.

CHICAGO, ILL. 60629
USA

Montrealis • 1972. I. 12 • Nr. 1279

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

Negi taip?

MADA, ĮPROTIS AR NAUJU LAIKU DVASIA?

Kad gerokai keičiasi skonis, saikas ir bendrosios, nors ir ilgai įprastos normos, tur būt, papildomų aiškinimų ar įrodinėjimų nėra reikalinga. Vieni mūsų tiesiog su pasibaisėjimu žvelgia į savotiškus, bet vis dažniau pastebimus reiškinius didžiojoje spaudoje, kiti (gal tik mažuma?) taria, kad nereikalingas čia bet koks aliarmas. Girdi, priimk kaip yra, priprask, o po to visa jau taip drastiškai nė nebeatrodys.

Šioje vietoje, aišku, reikalinga ir šiočia tokia iliustracija apie kalbamą dalyką. Štai, pasklaidykime įtakingo, gerai informuoto ir rimto savaitinio žurnalo Time tik vienos laidos, lapkričio mėn. 22 d., puslapius. Rasime sakinių, atskirų frazių, kurių, sakykime, prieš ketvertą ar penktą metų bent jau tokioje formoje savaitraštis tikrai nebūtų išdrįsęs spausdinti. Tuo tarpu 1971 m. pabaigoje tai jau galima, paprasta, gal net neužgaulu...

Štai, 22 psl. kalbama apie Oklahomos demokrato F. Harris pastangas (jau nepasisekusias) gauti prezidento kandidato nominaciją kitų metų rinkimuose. Tarp kita ko, duotoje apie tai informacijoje sakoma, kad vienas jo rinkiminės agitacijos šūkių buvęs: "No more bullshit". 48 psl. rašoma apie airių ir britų kovas Ulsteryje. Pažymima, kad airių merginos užkabina ir erzina britų kareivius tokiais

žodžiais, kad net visko matę ir girdėję kariuomenės puskarininkiai nuraušta... arba primenama ypač jauniems kareiviams, kad jų merginos namuose yra (išsiverskite lietuviškai patys) "screwed by the blacks"...

Kitam cituojamas nelegalios airių armijos — laisvės kovotojų atsisaukimas, kuriame nedviprasmiškai raginama ir mokoma: "Hit the bastards hard and often. Get the Tommy's tail between his legs and then drive your boot home to the third lace hole"...

Bet ir tai dar ne viskas. Atskleiskite rašinį apie Amerikos operos primadoną Beverly Sills. 82 psl. yra jos pačios išsireiškimas: "Raimondo, Move your ass". Kalbama apie vieną nuotykį jos sceninės karjeros kelyje.

Duodant šias citatas, jokių būdu nebandoma įtaigoti, kad ir lietuviškoji spauda pasektų tuo pavyzdžiu. Bet tam tikrai daliai mūsų žmonių būtų labai pravartu suprasti, kokioje aplinkoje bręsta mūsų jaunesnieji, prie kokios skaitybos jie yra pratinami ar jau pripratę.

Visur varžtai gerokai atleisti. Tuo pačiu keturių raidžių anglišką veiksmą žodžiai nebėra naujiena nė mūsų jaunesniųjų vartosenoje, nors tas, atrodo, jų visai nešokiruoja, o gal net ir nepriimama jų paraidinė prasme.

Sklinda visokie "aš-

Prie gėlėmis apdengto plk. inž. Antano Novickio kapo New Yorko Cypress Hills kapinėse. S. Narkeliūnaitės nuotraukoje trečias iš dešinės Velionio sūnus Sigitas, šalia jo — Velionio duktė Živilė. Dalyvių tarpe, be to, matyti Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko vicepirm. J. Audėnas, kun. Piktarna ir kt.

SIMO KUDIRKOS BADO STREIKAS

Praeitųjų metų gruodžio pradžioje Potmos priverčiamojo darbo stovykloje Simas Kudirka ir kiti 29 kaliniai paskelbė trijų dienų bado streiką. Visi jie buvę nubausti kaliniu vienuotėse ir kitomis bausmėmis, pvz., atima teisę gauti vieną

trūs" žodžiai iš kino ekrano, nesvetimi jie ir sceniniuose pastatymuose. Paplitę jie ir kasdieninėje rutinoje, tad gal nereikėtų per daug stebėtis, kad matomas priėmimas ir įpilietinimas didžiosios spaudos skiltyse. Ar tai pataikavimas, ar tik "ėjimas su laiku" — sunku pasakyti.

Palyginimui galime prisiminti įvykį, mūsų pačių kieme. Kai prieš kiek laiko viename laikrašty, būtino ar nebūtino, efekto dėliai buvo pa-

siuntinėli per metus, lankytis giminėms. Žinią paskelbė New Yorko Times Maskvos korespondentas T. Shabad.

Į Vakarų spaudos korespondentų Maskvoje rankas pateko šešių rašomosios mašinėlės puslapių peticija, kurią pasirašė Simas Kudirka ir kiti aštuoni Potmos priverčiamojo darbo stovyklos kaliniai. Peticijoje pavaizduota kalinių padėtis Potmos stovykloje, kuri yra apie 200 mylių į pietryčius nuo Maskvos. "Stovyklose kalinius siekiama palai-psniui paversti negalvojančiais bei paklusniais naudotas veiksmažodis, vieną, žmogui būtiną funkciją išreikšti, redaktoriai ir leidėjai susilaukė nuostabių karingų puolimų, tiek iš kairės, tiek ir dešinės. Atseit, eksperimentas nepavyko.

Al. Gimantas

gyvuliais, sutinkančiais viską atlikti", sakoma peticijoje. Pasirašiusieji reikalauja pagerinti kalinių sąlygas priverčiamojo darbo stovyklose ir tikimasi Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pagalbos.

Tai antrasis sovietų politinių kalinių skundas pastaruoju metu. Pirmasis buvo nukreiptas į Sovietų Sąjungos aukščiausiąją tarybą ir Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisiją.

• Vilniaus universitete šiuo metu studijuoja 16.500 studentų, įskaitant ir neakivaizdinius, t. y., korespondenciniu būdu studijuojančius. Dėsto 900 dėstytojų.

• Vilniaus universitetas buvo įsteigtas 1579 metais. Seniau įsteigti tėra septyni kiti pasaulio universitetai, jų tarpe Oxfordo, Prahos, Krokuvos.

IŠ CHICAGOS ŽVELGIANT

PRARADOME ARBA PATYS SUNAIKINOME

Švenčių proga, noriu pasiskųsti apie dalykus, kuriuos arba praradome, arba patys sunaikinome jau čia — išeivijoje.

O praradome daug. Visų pirmiausiai mūsųose jau sunyko lietuviškos tradicijos. Ir sunyko jos todėl, kad mes jomis nesirūpinome, jų nepuoslėjome. Gal būtų, dalinai čia yra kalta ir aplinkos įtaka. Tačiau juk neesame lepišiai ir besmegeniai, o todėl viskuo kaltinti aplinką būtų lyg ir nepadoru.

Tik prisiminkime lietuviškas Kūčias. Kiek buvo grožio ir lyriškos ramybės lietuviškose Kūčiose. Kiek gražių atsiminimų sukelia tas nepaprastas kaimo žmonių ramus nusiteikimas Kūčių vakarą. Tiesa, tą

kaimišką Kūčių elementą dalinai sunaikino mūsų nusėdimas didmiesčiuose. Tačiau, negalime tvirtinti, kad drastiškas aplinkos pakitimas yra šimtaprocentiniai atsakingas už lietuviškų Kūčių tradicijų sunaikinimą.

Lietuvišką nuotaiką sudėgė nepaprastas gėrimų vartojimas per Kūčių vakariene. Dar negimusį Kristų paskandiname degtinėje. Gerai prisimenu vienas Kūčias Chicagoje.

Susirinko daug gimių, buvo graži nuotaika. Tačiau greit šalia lietuviškų valgių ant Kūčių stalo išsirikiavo visa kuopa bonkų. Na, ir prasidėjo Kūčios. Valgėme daug, bet gėrėme dar daugiau. Paskum ėjome

beveik keturpėsti į Bernelių Mišias (ar ne pats laikas jas pavadinti girtuoklių Mišiomis?). Gerai menu, kad kai kurie mūsų Kūčių dalyviai buvo tokie silpni, jog nepataikė pinigėlius į mesti į aukų krepšį, viskas aubildėjo po lankomis.

Antra, Kūčių vakaras tapo balaganišku dovanų dalijimo cirkui. Mes vaikams net neaiškiname Kūčių prasmės. Jiems tai vakaras, kada vaikas bus apkrautas žaisliniais šautuvais ir tankais. Tai vakaras, kada "tėtis bus labai linksmas, o mama bučiuos visus vyrus..." Ar tai nėra Kūčių vakaro prostitucija? Ar tai nėra negimusio Kūdikių abortas?

Ir vėlgi kalėdiniai sveikinimai. Jie tokie banalūs, tokie komerciniai. Rodos, kad jau nesugebame sumegzti nė po vieną sakinį patys. Dalinai tuos visus "sveikintojus" pateisinu. Juk dabar tų sveikinimų siunčiame tiek daug, kad nebėra laiko kiekvieną

pasveikinti atskirai. Tur būt, greit samdysime sekretores vien tik kalėdiniam sveikinimams surašyti...

Tapome įžeidžiamai nuasmeninti. Tapome praktiškais. Vietoje sveikinimų, ponai, mes... aukojame Lietuvos laisvinimui. Tik abejoju, ar mes tą Lietuvėlę išlaisvinsime vien tik kalėdinių sveikinimų aukomis. Argi ne įžuliai skamba, kai žmogus tvirtina, kad jis sugeba kam nors dešimkę paaukoti vien tik Kalėdų proga? Ar tai nėra asmeniškų pareigingumo bankrutavimo parodymas? Ach, Kūčios, Kūčios, lietuviškos Kūčios, kur Jūs pasidėjote?

Gal būtų, nekriščiونيška taip įtarinėti savo artimus likimo brolius. Bet kitaip plunksna nesiraito. Rodos pati plunksna brėžia žodžius, nepaisydama išglerusios galvos kontrolės.

Jonas Šoliūnas

prokalbės supratimo. Tai rodo ir aukščiau paduota citata, kurioj jis sako, kad "jokių prokalbių tarpininkystės tarp senųjų tarmių ir dabar šnekamųjų kalbų nebuvo".

Citata rodo, kad prokalbė jis vaizduojasi kaip kažkokią tarpininkę. O tai yra ir kalbinė, ir loginė nesąmonė, ir tokios prokalbės, aišku, niekad nebuvo.

Kaip rodo pati "prokalbės" žodžio reikšmė, prokalbe tegali būti vadinama tokia kalba, kuri

yra pati pirmoji, o ne kokia vidurinė tarpininkė. Ir jeigu "prokalbė" yra pirmoji kalba, tai logiškai ji negali būti antroji, trečioji ar ketvirtoji, vadinasi, negali būti jokia tarpininkė.

Tačiau vienoje vietoje Jakštas prokalbę aiškina taip, kaip ją aiškina visi žmonės: "Baltų gentys, kokios mums iš istorijos žinomos, be abejo, kalbėjo savomis kalbomis, kurios buvo atmainos vienos bendros baltų kalbos ar prokalbės" (pabr. cituojant). Čia prokalbės jis jau nebelaiko tarpininke, o "bendra baltų kalba".

Teisingas tėra šis pastarasis teisingas, bet jis prieštarauja aukščiau reikštai nuomonei apie tarpininkystę. Visa tai, tur būt, tik rodo, kad kurios nors srities specialistui lengva susipainioti, kai jis mėgina aiškinti ne savo srities dalykus. Neistorikas A. B.

TAI IR MES

NESUSTOSIME...

NL Nr. 1275 skaičiau labai įkyrų straipsnį. Straipsnis buvo rašomas apie Gintaro Karoso vadovaujamą lietuvių informacijos centrą. Autorius buvo REM. Man straipsnis buvo nelabai malonus.

Autorius daug teisybės pasakė, bet jisai nebeturėjo gabumo išspręsti, kodėl tokie nemalonūs faktai apie jaunimą yra tikrovė. Aš irgi norėčiau, kad informacijos centro biuletenis būtų ge-

IR GERA, IR BLOGA... nuomonės, laiška, atgarsiai

AR KALBININKAI NETEISŪS?

Istorikas J. Jakštas kažkodėl staiga užsimanė mokyti kalbininkus (NL, 1971. II. 17). Be abejo, jis seniai žinojo kalbininko Būgos aiškinimą, kad lietuvių bei latvių prokalbė skilo į lietuvių ir latvių kalbas 7-me amžiuje. Per beveik 50 metų to Būgos ir kitų kalbininkų (žr. Liet. Enciklopediją) aiškinimo niekas, nė pats Jakštas, nekvestijonavo, bet dabar Jakštas jį vadina "tuščiu tvirtinimu be jokių įrodymų. Istorijos mokslui jie nežinomi. Be įrodymų kalbininkų šnekos apie lietuvių-latvių prokalbę ir jų išsiskyrimą lieka pakibusios ore". Baigdamas savo straipsnį, Jakštas dar kartą tvirtina: "Toks buvo lietuvių ir latvių evoliucijos kelias. Kokiai nors prokalbei čia negalėjo būti vietos. Visos gyvos dabar-

tinės kalbos susidarė iš tarmių, joms mirštant ir vėliau formuojantis rašomajai kalbai. Jokių prokalbių tarpininkystės tarp senųjų tarmių ir dabar šnekamųjų kalbų nebuvo. Lietuvių kalba negalėjo būti išimtis" (pabr. cituojant).

Apie prokalbes kalba jei ne tūkstančiai, tai bent šimtai kalbininkų, ir niekas jiems iki šiol neprieštaravo, tų prokalbių buvimo neneigė, nes kalbų prokalbė šiandien yra tokia savaime suprantama (ir ne vien kalbininkams) tiesa, kaip ir vaikų gimimas iš tėvų. Jeigu, pavyzdžiui, pripažįstame, kad lietuvių ir latvių kalbos arba lenkų ir rusų kalbos yra giminingos, tai jos kada nors turėjo bendrą prokalbę. Kitaip sakant, prokalbė ir kalbų giminingumas yra koreliatyvios sąvokos.

Jakštas reikalauja

prokalbei istorinių įrodymų. Tokių įrodymų gali (kai kurioms prokalbėms) būti, bet gali ir nebūti, nes prokalbė gali būti susidariusi priešistoriniais laikais. Baltų prokalbei ir lietuvių-latvių prokalbei istorinių įrodymų neturime, nes istoriniai dokumentai, liečiantys baltų tautas apamai, yra nesenai. Bet užtat turime kalbinių įrodymų, kurie nemažiau tikri, negu istoriniai.

Apskritai istorija į praeitį siekia ne per toli. Daug toliau siekia kalbotyra ir archeologija, nes istorija aprašo tik istorinius laikus, o kalbotyra bei archeologija jau siekia už istorijos ribų, vad. proistorę. Kas dėjos proistorėj, istorikai neturi ką pasakyti.

Jakšto reikalavimas prokalbei istorinių įrodymų, atrodo, plaukia iš jo neturėjimo aiškaus

**nepriklausoma
lietuva**

"INDEPENDENT LITHUANIA"
"LITUANIE INDEPENDANTE"

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS R. E. MAZILIAUSKAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dvylika šimtų micmac giminės indėnų Cape Breton salos Bras d'Or ežere įkūrė austrių auginimo ūkį. Šiuo metu indėnai augina 10 milijonų austrių, kuriom suaugus, jos lynais iškeliamos į paviršių. Federalinė žvejybos valdyba numato, kad 50 mylių ilgio Bras d'Or ežere austrių augintojai ilgainiui pasieks 25 milijonų dol. metinę apyvartą. Globe and Mail nuotraukoje matome ežero pakrantėje stovinčias indėnų sodybas.

riau paruoštas ir be tiek daug gramatinių klaidų. Aš esu jaunuolis. Aš niekada nesu matęs Lietuvos, nei žinau koks gyvenimas buvo Lietuvoje.

Mano tėvai, kaip, tur būt, ir straipsnio autorius, gimė, gyveno, ir mokinosi Lietuvoje. Lietuvių kalba buvo jų gyvenimas. Lietuvių kalba nebėra mano gyvenimui tokia svarbi. Gyvenu kitame laike ir krašte, negu senesni lietuviai. Mano pagrindinė kalba yra anglų.

Laisvojo pasaulio jaunimas nebegyvena ir nebegyvens tikrai žinodamas lietuvių kalbą. Mes visi žinome anglų kalbą geriau, negu lietuvių. Tai yra tikrovė. Tur būt, ši tikrovė yra liūdna. Mums yra sunkiau išspręsti savo nuomonės lietuviškai, bet bent mėginame. Dar svarbiau, kad to norime.

Lietuvių jaunimas yra jūsų ateitis. Šitokie straipsniai nieko neatlieka. Tur būt, tokie straipsniai tikrai sustabdo jaunimo veiklumą.

Jau yra laikas senesniems lietuviams atbusti ir pasižiūrėti į jų jauni-

mo ateitį. Ar ateityje bus lietuviški laikraščiai? Ar bus lietuviškos organizacijos? Kaip aš matau, nelabai taip atrodo. Laikas bėga. Dabar yra laikas planuoti ir įvertinti jaunimo pastangas.

Skaitant straipsnį aš ir pamačiau keletą tipografinių klaidų. Neabejotinai NL stilius, perspausdinimo priemonės bei tekstas yra žymiai rafinuotesnis, negu bet koks jaunimo leidinys. Mes visi darome ir darysime klaidų. Pradžioje visada yra žioplių klaidų ir kartais net nesąmonių. Vis augant stipryn ir senyn, išmokstame daugiau, ir mūsų pastangos eina geryn. Be abejo, straipsnio autorius yra senesnio amžiaus žmogus, bet ir jo straipsnio tekstas buvo žioplas ir pilnas nesąmonių. Padarant klaidas daugiau išmokstame ir ateityje padarytas darbas geresnės rūšies. Reikia kantrybės. Jaunimo atveju, tur būt, reikės daug kantrybės. Jeigu jūs nesustosite, tai ir mes nesustosime.

Rimantas Genčius
Chicago, Ill.

CITATOS

AR VILNIUJE STUDIJUOTI VERTA?

Jaunas iš Valijos kilęs kalbininkas Rufus Price beveik metus lituanistiką studijavo Vilniaus universitete, palyginti, gerai išmoko lietuviškai, dabar dirba Londono universiteto slaviškųjų ir Rytų Europos studijų departamente. Perspausdiname jo pasisakymą, kuris 1971 m. gruodžio 7 d. buvo paskelbtas Europos Lietuvio laiško skyriuje.

"Atsakau į prieš keletą savaitių išėjusiame Europos Lietuvio numeryje iškeltą klausimą "Ar verta studijuoti Vilniuje?" Daugeliu žodžių galima atsakyti į šį klausimą, tačiau galima ir tik vienu, kad "verta".

"Pats dešimt mėnesių 1969-1970 metais studijavęs Vilniaus valstybiniame universitete lituanistiką, dalyvavęs studentų klubuose bei poilsio vakaruose, draugavęs su studentais tiek iš kaimo, tiek iš miesto, šiek tiek esu matęs dabartinio kasdieninio gyvenimo

Vilniaus mieste bei pačiame universitete.

"Užuot parašęs oficialiuoju būdu mano vardą ir pavardę studento leidime, bendrabučio komendantas paprastai parašė "svečias iš Didžiosios Britanijos". Daug yra parašyta apie rusų svetingumą, žvilgtelėk į bet kurio vakarų rašytojo kelionės Rusijon aprašymą, tačiau nedaug kas jį supranta. Visada praėjusiais šimtmečiais rusams vakariečiai buvo panašesni į kažkokio kito pasaulio žmones, gal iš mėnulio atvykusius. Dabar, uždarius sienas rytų Europoje, ir daugeliui kitų ten gyvenančių tautų tenka vakariečius laikyti esančiais iš kažkokio kito pasaulio. Kai esi pakviestas į svečius, kitais žodžiais, kai gauni vizą, nors gali bartis visokiomis temomis, argi, kaip kitų žmonių pasaulėžiūras gerbiantis asmuo, pradėsi pasakoti, kad tavo, svečio, tiesa yra teisingesnė už šeimininko tiesą? Tokiu atveju, visai suprantama, šeimininkas gali virsti voru, o svečias virsta muse. Šeimininkas gali teigti, ką jis nori, tai yra jo privilegija. Išėjęs iš jo namų, galėtum pradėti kritikuoti. O kam? Ir gera ten mačiau ir bloga, kaip visur kitur. Elgiesi kaip svečias, taip ir visi elgiasi su tavim. Taip ir bus bet kuriam užsieniečiui, norinčiam studijuoti Tarybų Sąjungoje.

"Čia priėjau prie savo laiško temos. Kodėl ano straipsnio autorius mano, kad lietuviai tiek jau skiriasi nuo kitų tautų? Ar jis tikrai nežino, kad Tarybų Sąjungoje jau studijuoja tūkstančiai afrikiečių, arabų ir kitų mažų tautų atstovų? Sunku, aišku, priprasti prie kitokios filosofinės sistemos, bet vistiek moko. Ar tikrai gali laikyti save lietuviu tas, kuris nenorėtų praleisti bent metus savo tėvų žemėje? Tegul važiuoja Lietuvon išeivių sūnūs ir dukterys; labai reikalinga užmegzti artimesnius ryšius su Lietuva visose sferose. Reikia pradėti

pirmuosius žingsnius, reikia bandyti. Kiekvieno žmogaus patirtis bus kitokia. Esu tikras, kad grįžtų tokie jaunuoliai sveikesni žmonės, ir, svarbiausia, nebeskaitytume tokių vienapusiškų ir, dar blogiau, negatyvių straipsnių".

LIETUVA

ŠLUBUOJA APTARNAVIMAS

Buitinis aptarnavimas tebekelia nepasitenkinimą valdžios pareigūnų tarpe. Netobulu aptarnavimu susirūpino ir gyventojų buitinio aptarnavimo pareigūnas A. Minkevičius.

Per pastaruosius penkerius metus Lietuvoje buvo pastatyta 17 skalbyklų ir cheminių valyklų, bet jų vis nepakanka. Tai liudija ir šie žodžiai: "Jeigu būtų pakankamai skalbyklų ir jos tvarkingai dirbtų, kiekviena šeima ir pirmiausiai moterys sutaupytų daug brangaus laiko". Skalbyklos aptarnauja tik apie 30-35 proc. gyventojų. Skalbyklų labai trūksta Kaune ir Klaipėdoje, o dešimtyje rajonų visiškai nėra mechanizuotų skalbyklų. Trūksta ir lengvųjų automobilių taisymo įmonių.

Gyventojai nepatenkinti ir rūbų siuvyklomis. 45 proc. miesto gyventojų ir apie 27 proc. kaimo gyventojų siūdinasi tik puošnius drabužius, o kitus perka parduotuvėse. Net 58 proc. miesto ir 66 proc. kaimo gyventojų esą nepatenkinti rūbų siuvyklose esamu medžiagų pasirinkimu arba siuvimo terminais.

● Vilniuje lapkričio 13 d. filharmonijos salėje įvyko R. Wagnerio kūrybos koncertas. Arijas dainavo sol. V. Noreika. Dar numatomi S. Moniuskos, A. Skriabino ir kiti vakarai.

● Panevėžio, penktojo pagal dydį Lietuvos miesto, gyventojų skaičius spalio mėn. pasiekė 80.000. Tikimasi, kad apie 1980 metus Panevėžį gyvens šimtas tūkst. žmonių.

PASITRAUKĖ DR. B. NEMICKAS

Iš pareigų pasitraukė Vliko valdybos vicepirmininkas dr. B. Nemickas, atstovavęs tautininkų partiją.

VLIKO TARYBOJE

Gruodžio 28 d. įvykusiame Vliko tarybos posėdžiui pirmininkavo frontininkų atstovas dr. B. Radzivanas, sekretoriaus krėslą darbininkų sąjunga atstovavo V. Vaitiekūnas.

Vliko valdybos pranešimus apie einamuosius reikalus patiekė J. K. Valiūnas ir J. Audėnas. Diskusijose buvo svarstyti Vliko komisijų sudarymo reikalai. Valdybai nespėjus laiku atlikti, Vliko sąmata, tarybos nutarimu, turės būti patiekta iki sausio 31 d.

Posėdyje taip pat dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Balys Raugas ir svečias prof. Bronius Kaslas.

KOMUNISTINIAI FIATAI

Italijos automobilių fabrikas Fiatas komunistinei Rytų Europai gamina šimtus tūkstančių automobilių.

Fiatas savo automobi-

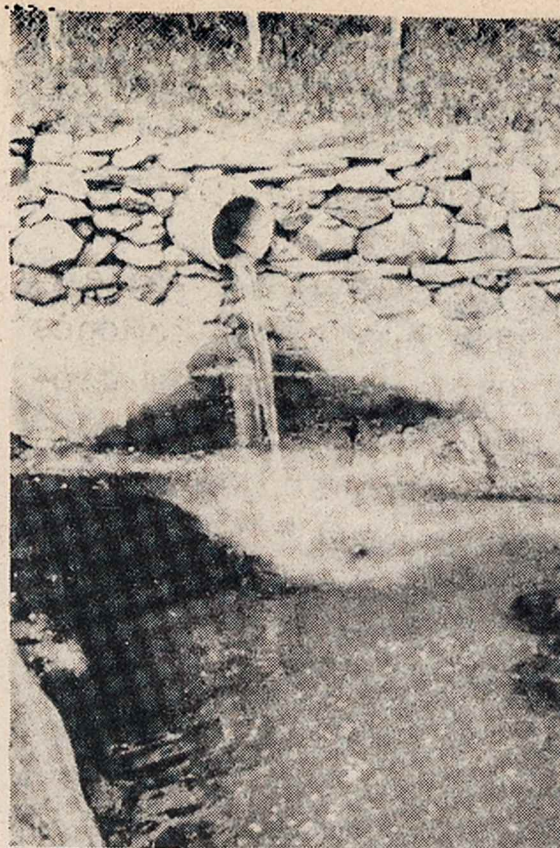
lius Lenkijoje gaminti pradėjo 1938 m., bet karas gamybą nutraukė. 1965 m. Lenkijos komunistinė vyriausybė vėl pasirašė sutartį su Fiatu. 1970 m. trisdešimts tūkst. "Polski Fiat 125" mažųjų automobilių, kurie yra indentiški itališkam Fiatui, su nemažu, palyginti, pasisekimu pardavinėjami pigesne kaina Vak. Vokietijoje.

Dabar Fiatas su Lenkija investuoja apie 260 milijonų dolerių ir 1974 m. jau žada pagaminti 150 tūkstančių "Fiat 126" automobilių.

Sparčiau kaip lenkiškieji naujieji Fiatai Rytų Europos rinkoje pasirodys sovietiškas Fiatas "Žigulis", kuris masiškai pradedamas gaminti naujai tam pastatytame Togliacio mieste, Rusijoje. Pirmieji bandomieji modeliai jau esą Lietuvoje, o Kauno Žaliakalnyje dabar statomas specialus "Žigulių" aptarnavimo ir remonto centras su atsarginių dalių sandėliu. Naujajame centre vien tik raštinė užims tris aukštus.

VAIDINIMAI

Veiksmas vyksta Rusijoje. Studentas su savo vyresnio amžiaus meilu-

ŽMOGUS TERŠIA SAVO APLINKĄ. Nerūpestingumas, atsakomybės trūkumas, gobšumas natūralią žmogaus aplinką palaipsniui paverčia vienu didžiuliu šiukšlynu. Kai atsakomybės stokojančios savivaldybės ir natūralius vandenius leidžia kanalizacijos srutas arba vien tik pelno siekiančios pramonės įmonės vandenius teršia industrinėmis atmatomis, kadaise tyras vanduo pasidaro drumzlinas, jame išnyksta deguonis ir gyvūnija jame išgaista. OIP nuotraukoje matome ir natūralų vandenį tekančias srutas ir pasėkas: šimtus išgaistų žuvų...

že gyvena viename viešbučio kambaryje su politiniu instruktoriumi, kuris, kaip paaiškėja, iš tikrųjų yra Kinijos šnipas. Veiksmas baigiasi tuo, kad šnipas nušaunamas, meilužė susideda su kalėjimu sargu, o Amerikos Balso radijo transliacija studento radijo priimtuve yra trukdoma...

Tai turinys rusų rašytojo Andriejaus Amalriko vienaveiksmio vaidinimo "Rytai-Vakarai", kurį su kitu to paties autoriaus vienaveiksmiu "Baltasis jautukas" pastatė Londono teatras. Londono kritikų nuomone, "Rytai-Vakarai" yra "lytiniai politinė satyra", kurioje parodoma, kaip laisvės viltis ir meilė yra sunaikinama oficialiosios drausmės.

Kritikai mažiau teigiamai įvertino "Mažąjį jautuką", kuriame žaislų parduotuvėje poros keičia partnerius. Tai buvęs Ionescou stiliaus farsas, tačiau The Financial Times kritikas pabrėžė, kad nuostabu, kai tokie kūriniai atsiunčiami iš Rusijos. The Guardian kritikas autorių pavadino "retu balsu, susiradusiu savo stilių" ir pareiškė, kad dabar suprantama, kodėl sovietai tokį balsą nori visiškai užslopinti.

33 metų amžiaus Andriejus Amalrikas žinomas savo drąsiais sovie-

tinę sistemą kritikuojančiais raštais, kurie buvo spausdinami Vakaruose. Dabar Londone pirmą kartą pastatyti vaidinimai 1965 m. sovietų įstaigų buvo konfiskuoti kaip "pornografiški ir antisovietiški". Už tai A. Amalrikas daugiau metų iškalėjo Sibire. Kaltinimai pagaliau buvo atšaukti, bet A. Amalrikas rašė straipsnius ir veikalus, kurie pateko į Vakarus. Praeitaisiais metais jis buvo suimtas ir nuteistas trim metams darbo stovyklos už "sovietinės santvarkos šmeižimą".

Į anglų kalbą išversti A. Amalriko vaidinimai Londone buvo pastatyti autoriui to pageidaujant, nežiūrint pavojaus būti pakartotinai nubaustam.

P. E. TRUDEAU NEPRIIMTINAS

Latvių atstovai Kanados baltų federacijoje pasipriešino lietuvių pasiūlymui birželio įvykių minėjimo Toronte prelegentų kviesti P. E. Trudeau. Jie daro griežtas išvadas iš ministro pirmininko kelionės į Sovietų Sąjungą, tenai padarytų neapdairių pareiškimų bei Kosygino atsikvietimo į Kanadą.

Trudeau dalyvavimui galimybių būta. Nežiūrint to, kad prieš išvykstant į Sov. S-gą jis parodęs nesidomėjimą pabaltiečių reikalais —

atsisakė pasimatyti — dabar yra suartėjimo ieškojimo ženklų, kadangi federaliniai rinkimai nebetoli.

APIE VLIKO IŠPLĖTIMĄ

Savo pranešime apie Lietuvos vadavimo pastangų derinimą ir plėtimą dr. J. Puzinas Vliko seime, apžvelgęs praeities raidą, nurodė, kad 1949 m. sukūręs Pasaulio Lietuvių Bendruomenę Vlikas susidarė vieną iš pagrindinių atramos bazių savo ateities veiklai. Vlikas ir PLB principuose reikaluose gražiai sutaria ir jų santykius lydi tarpusavio susipratimo dvasia.

Dr. J. Puzinas pažymėjo: "Gyvename sunkių mūsų laisvės kovai tarpsnį. Lietuvos laisvės kovos akcija gali pasunkėti, todėl turime dar glaudžiau sutelkti visas mūsų turimas jėgas, kad vieningu, suderintu ir ryžtingu darbu galėtume atlikti visus svarbiuosius mūsų uždavinius".

Jis toliau pastebėjo, kad "blaiviai žiūrint, nemaža dalis Vliką sudarančių organizacijų, nesusilaukdamos pakankamo prieauglio, tolydžio silpsta. Vliką galėtų sudaryti ir kokių septynių organizacijų junginys. Vlikas, norėdamas išlaikyti tęstinumą ir ryšį su nepriklausoma Lietuva, turi būti ir toliau atsto-

Whitehorse miestas yra Yukono teritorijos sostinė. Miestas susikūrė 1898 m., kai apylinkėse buvo surasta aukso, tačiau iki 1942 m. gyvenvietėje buvo vos 600 gyventojų. Pastačius Aliaskos plentą, Whitehorse pasidarė turistų mėgiama vieta, kurioje dabar nuolatos gyvena 30 tūkstančių žmonių. Calgary Herald nuotraukoje: bendras miesto vaizdas.

vaujamas dar gyvų politinių grupių ar rezistencinių sąjūdžių, tačiau Vliko stiprybei ir efektyvumui garantuoti svarbu įtraukti darban visas turimas jėgas, tiek iš politinių grupių, tiek ir už jų ribų esančias. Ypatingas dėmesys kreiptinas į jaunimą — pagrindinį lietuvių bės tęstinumo veiksnį.

KRITIKŲ PASITARIMAS

Pabaltijo kritikų ir rašytojų pasitarime iš Lietuvos dalyvavo K. Ambrazas, V. Areška, A. Bieliauskas, A. Bučys, V. Dautartas, R. Kašauskas, J. Lankutis, K. Nastopka, V. Radaitis, B. Raguotis ir M. Sluckis.

NEPRISTATOMA SPAUDA

Lietuvoje sušlubavo ypač dienraščių pristatymas kolchozininkams ir kitiems ūkių gyventojams. Vykdomieji komitetai provincijoje įpareigoti, kad laiškininkai turėtų transportą, bet... daugeliu atvejų tie komitetai tuo transportu nesirūpina.

Pasirodė, kai kuriems ūkiams visai nerūpūs spaudos pristatymas ir jos platinimas. Dėl to partija esanti susirūpinusi.

RADIJAS IR TV LIETUVOJE

Lietuvoje šiuo metu veikia penki vidutinių bangų ir 10 ultratrumpų bangų radijo siųstuvai. Vidutinėmis bangomis transliuojama dvi respublikinės, t. y., Lietuvoje paruoštos programos, o ultratrumpomis bangomis perduodama viena sąjunginė iš Maskvos ir viena respublikinė programa.

Vidutinių bangų siųstuvai dar nepakankamai galingi ir todėl respublikinė radijo programa blogai girdima Lietuvos šiaurės rytų bei šiaurės vakarų zonose, o Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose blogai girdima ir maskvinė radijo programa.

Televizijos siųstuvai blogai perduoda spalvotas televizijos programas. Numatyta stiprinti

radijo siųstuvų galingumą bei gerinti televizijos programos perdavimo kokybę. Planuojama statyti televizijos siųstuvus Anykščiuose, Klaipėdoje ir Vilniuje, galvojama ir apie stereofoninių laidų transliavimą ultratrumpų bangų siųstuvais.

Trumpai

— 1972 metai bus Kanados ekonomijos augimo ir klestėjimo laikotarpis, — tvirtinama Kanados valstybinio banko pranešime apie praeitaisiais metais vyriausybės pradėtų ekonominių priemonių pasėkas.

— Les Canadiens ledo rutulio komanda ir Montrealio stadionas Forumas pakeitė savininkus. Iš Molsonų šeimos šios profesinio sporto organizacijos perėjo į J. Bassett ir Bronfmanų šeimos kontrolę. Bronfmanai yra viena turtingiausių Montrealio šeimų, kuriai priklauso Seagrams bendrovė.

— 82 metų amžiaus sulaukęs praeitą savaitę Paryžiuje mirė pasaulinio pripažinimo aktorius ir estrados dainininkas Maurice Chevalier.

— Bengalų vadas Šeik Mažibur Rahman, paleistas iš namų arešto Pakistane, atvyko į Londoną. Naujai įkurtoje bengalų valstybėje Bangladeše jis kviečiamas būti prezidentu.

— Visuomenės nuomonės tyrimo instituto duomenimis, 44 nuošimčiai kanadiečių sutiktų su žemesniu pragyvenimo lygiu, jei JAV kapitalas Kanadoje būtų apribotas. 47 nuoš. pasisakė prieš, o 9 nuoš. nuomonės neišreiškė.

— Daugiau kaip pusantro milijono dolerių pastarųjų mėnesių bėgyje iš Montrealio tarptautinio aerodromo siuntų skyriaus pagrobė plėšikai, kurie paprastai labai gerai iš anksto žino, kada aerodrome būna vertingos siuntos.

Europa jaunom akim

ŽMOGUS INDIVIDAS, O NE MAŠINA

Skubėjimas, važinėjimas ir galas kelionės artėjo, bet gamtos grožis prasidėjo, kai pasiekėme Austrijos Alpes, miškus bei tylus ir švaresnius miestus.

Mūsų tikslas šiame krašte buvo mažas miestelis, paskendęs kalnyuose, vadinamas Innsbruku. Kai lietuvių jaunimas čia sugužėjo, girdėjome tokius pasakymus: "Mano tėtė čia gyveno. Mano mama čia mokyklą lankė. Mano dėdė prisimintų savo studento gyvenimą, ši kampelį pamatęs". Ir kiekvienam iš mūsų pasidarė tikri iš tėvų girdėti prisiminimai, svajonės, sapnai ir pasakos.

Buvome apsistoję studentų namuose, kuriuose susitikom nemažai žmonių iš Amerikos. Pavalgę vakarienę išėjome apžiūrėti miesto. Neišpasakytą tylą. Net ir keista,

— Kanada Danijai už daugiau kaip 5 mil. dol. pardavė 22 Starfighter naikintuvus.

— Vašingtono parlamentarai jaučiasi nejaukiai, kad Japonija Seattle miestui atsuntė puse tonos maisto kaip "labdarinę dovaną" bedarbiams. Seattle mieste yra didžiausias bedarbių nuošimtis Amerikoje.

— Vak. Vokietijoje vis labiau plečiasi metalo pramonės darbininkų streikas.

• Lietuvoje išleista Onos Mičiūtės poezijos rinktinė "Slėnių paukščiai", 176 psl., 8.000 egz. Vilniaus krašto poetė debiutavo 1938 m. su eilėraščių rinkiniu "Žiburiai pelkėse". Alb. Žukauskas naujam leidiny supažindina su Mičiūtės gyvenimu ir kūryba.

• Agronomas Juozas Lazauskas, Žemdirbystės instituto Vokios filialo direktorius įsigijo žemės ūkio mokslų doktoratą. Lietuvos Žemės

kad nėra automobilių užimo ar kokių kitų triukšmų. Tik iš skirtingų namų aidai akordeono muzika ir polkų pasiškimai.

Nežinodami kur dėtis, ką pamatyti, nuėjome į patį centrą miesto pasižiūrėti, stebėti žmones ir miesto senus pastatus. Dauguma didesnių pastatų buvo visokie universiteto fakultetai, o miestas, būdamas senas, neturi labai daug naujos architektūros.

Nusipirkę kelias atvirates, grįžome namo ir, parašę naujienas tėveliam bei pažįstamiems, užmigome saldžiu miegu.

Sekantį rytą anksti atsikėlė išvažiuoti su gida apžiūrėti miesto įdomybių. Mus užvedė į Innsbruko kalną, kur "mūsų šeimynėlė" driso ir turėjo užtenkamai energijos kopti į olimpinį slidinėjimo tramplyną. Negali įsivaizduoti, kaip žmogus gali išlikti gyvas, nuvažiavęs tokį statų kalną, nuo kurio jis yra išmetamas į orą. Ten grožėjomės Innsbruko miestu ir jo apylinkėmis. Taip pat aplankėme renesanso stiliaus pranciškonų bažnyčią, išdekoruotą su 20 statulų, primenančių didžiuosius Innsbruko didvyrius ir šventuosius.

ūkio akademijos mokslinė taryba daktaro laipsnį jam pripažino už disertaciją "Tubinių auginimas ir jų panaudojimas Lietuvoje".

• M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune spalio mėn. atidaryta Kauno dailininkų rudens paroda. Dauguma kūrinių skirta būsimai parodai "Mūsų jūra".

• Lietuvoje paminėta žymaus mokslininko, širdies specialisto prof. Zigmo Januškevičiaus, Kauno Medicinos Instituto rektoriaus 60 m. gimimo sukaktis.

RASA LUKOŠEVIČIŪTĖ

Paskutinis mūsų applanymas buvo karališkuose rūmuose, kurie pasižymi savo trutu ir skoningai išdėstytais istorijos ir seno meno kūrinių.

Spėjome grįžti, pavalgyti vakarienę ir visi gražiai ir dailiai išsipuošę išėjome į tiroliečių spektaklį. Ten mes paragavome to garsaus vokiečių alaus. Prisijuokėme ir prisidainavome, stebėdami austrų tradicijas, tautinius šokius ir dainas. Tai buvo vienas iš ypatingiausių kelionės vakarų, ne vien dėl to, kad buvo gera nuotaika, bet tai buvo paskutinis turistinis vakaras. Kita diena turėjo pakeisti mus: iš stebėtojo, lankytojo turėsim pasidaryti aktyvūs stovyklautojai, traukdami skautiškas dainas ir šūkius, įsijungdami į vieną šeimą.

Šiuo straipsniu ir baigiu savo seriją aprašymų apie kelionę po Europą. Tur būt, klausite, kaip per tokį trumpą laiką galėjau tiek daug apankyti? Taip, ši mano kelionė į tą senai sapnuotą kontinentą buvo tik grūdelis, akimirka ir maža nuovoka, kas tai yra Europos gamta, senamiesčiai, gyventojai. Kas tai yra būti žmogus, o ne mašina, individu, o ne masės dalimi. Pajutau šios kelionės metu gerą nuotaiką, sisipažinau su jauna žmonėmis iš visų Amerikos ir Kanados miestų ir įgyvendinau žodžius: mylėti, draugauti, dalintis ir džiaugtis.

Aš nuoširdžiai tikiu, kad dar ne vieną kartą galėsiu grįžti į senutę Europą išvaikščiotos vietoves ir kampus, ir linkių kiekvienam studentui ar studentei nepraleisti progos pasižiūrėti į Europą jaunom akim. R. Lukoševičiūtė

Iš Detroito rašo *Alf. Nakas*

A L E K S A S

Vėl Kalėdų šviesuliai virpa ilgoj, tamsioj gruodžio nakty. Vėl Kalėdų giesmės per visus ruporus liejasi prekyvietėse. Vėl minios šen, ir minios ten, palikę šiltus, pušų sakais arba dirbtinių eglaičių parfumais prikvipusius namus, išbėgę į gatves ir prekyvietes atšokti pasiutusio prieškalėdinio šokio, apsipirkinimu vadinamo.

Bet argi visi veidai į tas minias susirinkę? Ar visi, besišypsančiais lunatikais pasivertę, tempia gražiai supakuotus ryšulėlius? Ai, yra vargšų, vienišų žmonių, kuritos kaip tik, šviesų apakinti, giesmių apkurinti, pamirštame.

Mano akyse stovi Aleksas. Nepamanykite, kad išgalvotas, beletristinis tipas. Ne. Aleksas turėjo labai gražią, lietuvišką-aukštaitišką pavardę. Jis turėjo už šimtų mylių paliktą moterį. Jis turėjo dukteris ir vaikaičius, turėjo netoliese gyvenančius brolius ir seserų vaikus. Bet jis buvo labai labai vienišas. Vienas iš pačių vienišiausių žmonių iš visų mano gyvenime sutiktų vienišųjų.

Susipažinau su Aleksu pereinamo gruodžio vidury. Jis mane pašaukė telefonu pirmadienį, gruodžio keturiolikta, kaip tik man grįžus iš prieškalėdinio apsipirkimo. Balsas gilus, skardus, nervingas.

Ar čia, sako, po-onas (ir ištaria mano pavardę), kuris į Keleivį rašo? Taip, sakau, tas pats (ir pakartoju savo pavardę). Tyli kelias sekundes, ir vėl kartoja, jau daug garsiau, tą patį klausimą, kurį, matoma, buvo gerai sau priuošęs. Taip, taip. Vėl pakartoju daug garsiau savo atsakymą. Tai, sako, aš noriu su juo pasikalbėti. Taigi aš pats, sakau, kalbu, ir žinau,

kad jis labai labai kurčias.

Iš ragelio nervingas, gilus kikenimas. Tai kągi, tamsta, sako, juokavoji? Čia gi mo-o-oteriškas balsas, o aš noriu kalbėti su po-o-onu (ir vėl mano pavardę šaukia). Ilgai truko, kol įrodžiau, kad ne moteris su juo kalba, o tas, "kuris rašo į Keleivį"...

Per penkiolika minučių Aleksas išaiškina, jog turįs daug lietuviškų knygų. Jis skaitęs Keleivyje mano patarimą knygų neišmesti. Pašnekesys baigiasi ultimatumu: arba atvažiuok ir pasiimk knygas, arba "išmestu į e-e-lę".

Sekantį vakarą nuvaivau pas Aleksą. Skurdžiam rajone, tarp didelio fabriko ir didelių kapinių suradau ieškomą numerį. Kad ir maži, kad ir pilki mediniai namiūkščiai, aplink mirgėjo kalėdiniais žiburėliais, o pro plačiai atskleistas langų užuolaidas matėsi išpuoštos eglutės. Nebepamenu šiandien Alekso namo spalvos, o ir pamatyti gruodžio vakaro tamsoj ne ką tegalėjau. Tik atsimenu, kad visur luposi dažai, kad visos sienos buvo patrešę. Nesimatė kalėdinių papuošalų, nesimatė eglutės.

Pro verandos langus žvelgiau į blankiai apšviestus kambarius ir mačiau žilutėlį vidutinio ūgio vyrą, stovintį prie vienos sienos ir kalbantį telefonu. Ilgai daužiau duris, bet jis negirdėjo. Jis nė nesidairė į gatvės ir verandos pusę, nors buvau paskambinęs, kad tuoj atvažiuosiu. Jis tik kalbėjo, kalbėjo, kalbėjo...

Knygų, brošiūrų ir kalendorių jis man pririnko tikrai kelius šimtus. Nuo šimtmečio pradžios iki maždaug šešiasdešimtųjų metų. Kalbėti man beveik neleido. Kalbėjo ir kalbėjo pats. Pasakojo apie darbą Fordo fabrikuose,

apie veikimą tarp socialistų ir susivienijimų, apie gimines, kurie jį persekioja ir gadina jo daiktus, apie dukterį, kuri mirusi nuo narkotikų, vėl apie socialistus, apie komunistus, apie susivienijimus, apie Fordą.

Daugelį storesnių knygų traukė man atgal iš rankų ir pasakojo jų turinį. Ir sakė, kad šią dieną jo gimtadienis. Kad jam aštuoniasdešimt treji šandien suėjo (iš kelių kartų buvo ir apsirikęs: sakė, kad aštuoniasdešimt dveji). Skundėsi atmintimi šlubuojančia, ir vėl kalbėjo apie gimines, vėl apie knygas. Vis ratu, vis tą patį. Kai, knygas į automobilį susikrovęs, po penkių ar šešių atsisveikinimų ištrūkiau, tartum akmuo nuo krūtinės nukrito. Pirmą tokie menki, tokie skurdūs jo kaimynystės namelių žiburėliai, dabar man dvigubai pašviesėjo. Sudiev, Aleksai, galvojau, daugiau tavęs nebematysiu ir nebegirdėsiu...

Tikrai, nebemačiau... Bet girdėjau dar pusšimtį kartų. Jis pašaukė jau kitą dieną. Vėl įtarinėjimai, kad balsas moteriškas. Vėl šauksmais išsiaiškinimai, kad kalba tas pats, kuris vakar knygas krovėsi. Tuomet iš anksto sugalvotas klausimas, ką aš su knygomis darysiu. Ne, atsakymo nereikia. Aleksui nesvarbu, ką aš darysiu su knygom. Aleksas nori kalbėti, kalbėti. Viską sakyti, ką vakar sakė, viską maišyti, pačiam klausti, pačiam skubiai atsakinėti. Kad tik gyvas žmogus būtų kitame gale, kad tik kas klausytųsi jo pasakojimų.

Savaitė, kita, trečia. Jei ne kas vakarą, tai kas antrą. Iš pradžių po dešimt paskui po penkiolika ir dvidešimt minučių. Paskui po pusvalandį ir daugiau. Kai jau šiaip taip atsikratau, Aleksas susigriebia, atsiprašinėja ir dėkoja, kad "taip įdomiai pasišnekėjome". Kartais, nujautęs kad šaukia, prašydavau kurį šeimos narį atsakyti, jog nesu namie. Du ar trys sykliai praėjo.

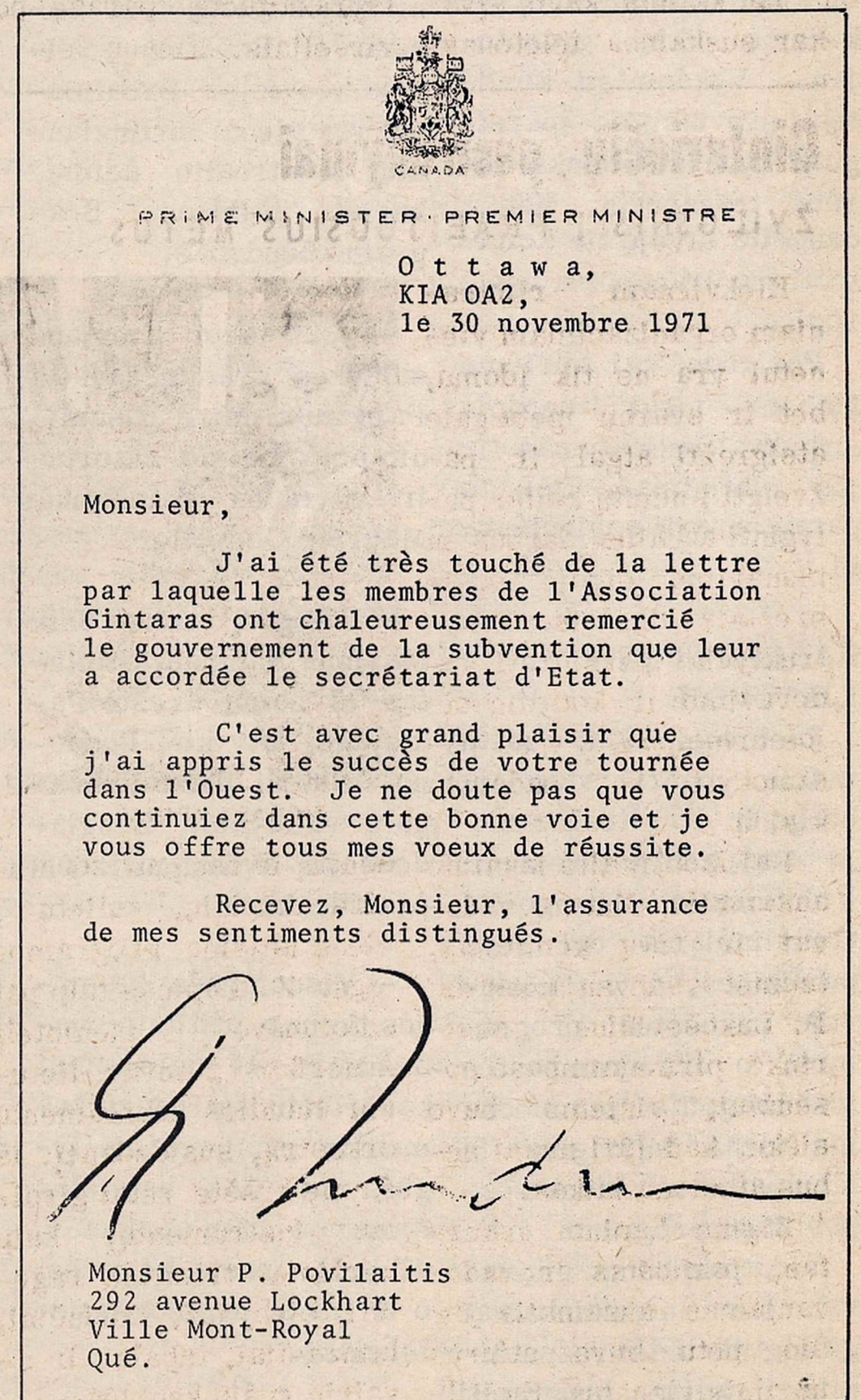
Paskui jis pradėjo kalbinti visą šeimą. Pašaukęs būtinai reikalavo savo pusvalandžio, nesvarbu, su kuo bekalbėtų. Aleksas tapo šeimos baubu. Niekas nebenorėjo girdėti jo balso ir vėl turėjau pats užvirtą košę valgyti. Už trejeto mėnesių ėmiau apsiprasti: prieš ragelį pakeldamas pasiimdavau knygą ar laikraštį, o jei sėdėjau prie mašinėlės, tai ir likausi klavišus spaudyti dešiniaja, kairiojoj ragelį laikydamas.

Bene balandžio pradžioj Alekso balsas nutilo. Nebešaukė keletą savaitių. Buvau susirūpinęs, bet ir džiaugiausi. Gerą mėnesį, gal pusantro nepašaukė. Labai nerūžtingai, vis atidėliodamas, ruošiausi ieškoti jo, teirautis pas gimines. Ir vis kas nors sulaukė, atidėliojau. Dabar

žinau, kad tai buvo ir bailumas: pajudinsiu, vėl pradės šaukti kasdien, nebeatsikratysiu.

Kažkada gegužėje, regis, apie vidurį, grįžęs iš lietuviško renginio ar iš darbo, gavau artimųjų žinią, kad Aleksas šaukė. Sako, sumišęs toks, pirmą paklausė pavardės, paskui ėmė atsiprašinėti, kad ne tą numerį pasukęs, dar keletą bereikšmių žodžių pasakęs ir baigęs. Aha, dabar jau džiaugiausi, kad nebeprasidėjau iš naujo. Dabar jau man aišku buvo: Aleksas susirado kitus pašnekovus, mane užmiršo, o netikėtai mano numerį pasukęs, jau kalbos su mano namais nebeturėjo. Dabar mano sąžinė buvo rami ir tariausi Aleksą išbraukęs iš visų sąrašų...

Spalyje žinutė spaudoje: Aleksas mirė, bet

Už stambią finansinę paramą, kuri Montrealio lietuvių jaunimo ansamblių Gintarą įgalino su koncertais aplankyti Vakarų Kanados lietuvių, patys jaunieji gintariečiai išsiuntė padėkos raštą Kanados ministrui pirmininkui. Pierre Elliot Trudeau asmeniškai laišku Gintaro komiteto pirmininkui P. Povilaičiui padėjo ir išreiškė viltį, kad ansamblis ir ateityje eis tuo pačiu geru keliu. Spausdiname ministro pirmininko laiško fotokopiją.

niekas iš buvusių jo idėjos draugų nėjo laidoti, nesuntė gėlių, neatsiima centų iš susivienijimų. Lapkričio sužinojau tikslią datą: Aleksas mirė liepos penktą. Ir sužinojau, kodėl jis manęs ilgai nebešaukė pavasarį: giminių buvo išvežtas į Pensylvaniją. Esą, iš ten pabėgo, kažkaip sugrižo į Detroitą. Ai, tai tada jis dar kartą mane šaukė... Ir kas gi paskui? Kur jis mirė? Kur jis palaidotas? Kodėl niekas nesužinojo?

Iš radijo sklinda saldi Kalėdų giesmė. Skersai gatvę matau mėlynom švieselėm išpuostą langą. Jos užsidega, tos švieselės, ir užgesta, užsidega ir užgesta. Pilna gatvė langų atskleistom užuolaidom. Pilna gatvė šviesų. Pilni langai eglučių. Pilni kambariai kalėdinių giesmių.

Jau kelintą kartą šivakar suskamba telefonas.

Mano vaikai atsiliepia. Kiekvieną kartą krūpteliu, jeigu lietuviškai. Aleksas? Aleksas labai nori kalbėtis, nes jam nebedaug mėnesių likę? Aleksas dar šimtą, dar tūkstantį kartų nori pasakyti, ką jau šimtą, ką tūkstantį kartų buvo pasakęs? Aleksas nori girdėti savo balsą. Klausykite Alekso ir netrukdykite jam. Aleksas šaukia į telefono ragelį. Jo balsas kaip pamokslininko, kaip pranašo, tik jo žodžiai sumišusio, pasimetusio, vienišo žmogaus. Ai, vistiek dar paklausyčiau Alekso balso — kad ir visą valandą. Ir kaip nors įsiterpęs išrėkčiau jam, jog didumą jo knygų neseniai nuvežiau į Chicagą jėzuitams. Juk kada nors kas nors atsivers Alekso knygas, vieną po kitos, ir matys virpančią grubia darbininko ranka išprakaituotą parašą po viršeliais.

nės grupės atvyksta. Gintaro jaunimas, be to, susipažįsta su vietos jaunimu, praplečia savo akiračius, išsivysto lietuviškos draugystės.

Tėvų komitetas nedelsdamas išdirbo tikslus kelionės planus, susisiekė su lietuvių kolonijomis, organizavo reikalingas lėšas. Tiek JAV, tiek Kanadoje buvo remiamasi kvietėjų vietinėmis organizacijomis, išskyrus tolimas keliones į Kanados Vakarus, kurioms daugiausia talkininkavo KLB apylinkių valdybos ir Kanados valstybės sekretoriaus įstaiga. Keliaujama buvo autobusais; žinoma, į Vakarų buvo skrendama.

1971 metais Gintaras atliko tokias didesnes išvykas ir išpūdingesnes viešnages:

1. Philadelphia, Pa., sausio 16 d. Koncertas surengtas JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės valdybos. Buvo padėtas vainikas prie Amerikos Laisvės varpo.

2. London, Ont., balandžio 17 d. Gintaras dalyvavo metiniame Baltijos ansamblio vakare.

3. Rochester, N. Y., gegužės 8 d. Skautų ir skaučių surengtas koncertas.

4. Montrealis, Que. gegužės 15 d. Gintaro metinis koncertas, dalyvaujant Londono Baltijai.

5. Hartford, Conn., gegužės 22 d. Lietuvių Bendruomenės surengtas koncertas.

6. Boston, Mass., gegužės 23 d. Lietuvių Bendruomenės surengtas koncertas.

7. Vancouver, B. C., rugsėjo 1-4 d. KLB Vancouverio apylinkės valdybos organizacija, B. Vileita, pirm.

8. Edmonton, Alta., rugsėjo 5 d. KLB Edmontono apylinkės valdybos organizacija, T. Uogintas, pirm.

9. Winnipeg, Man., rugsėjo 6-7 d. KLB Winnipeg apylinkės valdybos organizacija, V. Januška, pirm.

10. Chicago, Ill., spalio 23 d. Surengė Chicago radijo programa Margu-

Vancouverio viešnagės metu Montrealio gintariečiai pasirašė Vancouverio burmistro garbės knygoje. Mūsų nuotraukoje iš kairės: Vancouverio lietuvaite J. Vileitaitė, fed. vyriausybės atstovas M. Cote, Hilda Lapinienė, Vancouverio viceburmistras, Gintaro meno vadovas Zigmas Lapinas ir Rasa Lukoševičiūtė.

tis, vadovaujama P. Petručio.

Visų kelionių ir viešnagių rezultatai yra labai aiškūs. Glaustai juos galime taip apibendrinti.

Didelis Gintaro pasisekimas lietuvių ir kitataučių visuomenėje priklausomai nuo jo aukšto meninio lygio, kuris iš tikrųjų ir įgalino užsibrėžti tokį platų veikimo lauką.

Koncertai, kelionės, bendra patirtis stipriai surišo gintariečius į vieną didelę lietuvišką šeimą.

Idomos kelionės, įvairių istorinių vietovių lankymas praturtino mūsų jaunimą bendromis žiniomis, praplėtė jo akiračius. Gintariečiai visur buvo nepaprastai gražiai ir vaišingai vietos lietuvių priimti. Tai paliko didelį ir neužmirštamą įspūdį visiems gintariečiams.

Praktiškas susipratimas plačioje lietuvių visuomenėje yra didelis. Tai parodė materialinė parama Gintarui.

Kanados valstybės sekretoriaus departamento didelė finansinė, organizacinė ir moralinė parama, Kanados ministro pirmininko drąsinantis žodis, gintariečiams grįžus iš Vakarų, Montrealio burmistro Jean Drapeau prašymas, kad gintariečiai Vakarų Kanadoje atstovautų visus montrealiečius, parodo, kad Gintaro ansamblis ir gintariečiai yra iš tikrųjų aukštai vertinami ne tik lietuvių visuomenės.

Ansamblis susilaukė

paramos ir paskatos iš KLB Krašto ir apylinkių valdybų. KLB kr. valdyba buvo išsamiai informuota apie Gintaro tėvų komiteto Otavoje daromus žygius, kuriems ji visiškai pritarė.

Montrealio jaunimo ansamblio Gintaro vadovai ir tėvų komitetas tik, kad šiomis kelionėmis, viešnagėmis ir koncertais Gintaras nors dalinai apjungė lietuvius, jiems suteikė malonių valandų. Padaryti žygiai Otavoje turėtų įgalinti Vakarų Kanados jaunimą aplankyti Kanados rytus, o ypač Montrealį, jei jie to norės, ir, žinoma, jei sugebės tinkamai susiorganizuoti.

Ką Gintarui atneš 1972 metai — sunku pasakyti. Nepaprastai daug dėmesio skiriama tautinių šokių šventei, kuri įvyks liepos 7 d. Chicagoje. Yra ir daug kitų planų, kurie išryškės vadovų ir tėvų komiteto sekančiame posėdyje.

P. Povilaitis,
Gintaro t. kom. pirm.

Gintariečių pasirodymai

ŽVILGSNIS Į PRAEITUOSIUS METUS

Kiekvienam rimtesniam organizaciniam vienetui yra ne tik įdomu, bet ir svarbu metų gale atsigręžti atgal ir pažvelgti į nueitą kelią: palyginti atliktus darbus su planavimo eigoje užsibrėžtais tikslais, konstruktiviai peržiūrėti vadovavimo ir koordinacijos principus, o ypač pasimokyti iš padarytų klaidų.

Kai Montrealio jaunimo ansamblio Gintaro vadovai ir tėvų komitetas, tuomet vadovaujamas dr. P. Lukoševičius, susirinko pirmajam savo posėdžiui, visiems buvo aišku, kad 1971 metai nebus atostogų laikas.

Zigmo Lapino sukurtas, paruoštas ir vadovaujamas ansamblis jau tuo metu buvo stiprus meninis vienetas. Su Hildos Lapinienės ir Inos Klifienės pagelba jie kieto darbo ir pasišventimo dėka sugebėjo apjungti daugiau kaip 50 jaunuolių stipriame koordinuotame muzikiniame ansamblyje.

Gintaras darniai atlieka muzikos, dainų, šokio ir žodžio pynę, suside-

ZIGMAS LAPINAS

dančią iš daugiau 20 atskirų kūrinių, sulietų į vieną ištisinę programos eigą. Z. Lapinas taip pat suformavo vienintelį Amerikos žemyne lietuvių liaudies instrumentų orkestrą, susidedantį iš šiame krašte retai girdimų instrumentų, kaip beržiniai trimitai, rageliai, birbynės, skudučiai, lumzdeliai, tabalai ir įvairių rūšių kanklės.

Jau tuo metu ansamblis buvo plačiai žinomas lietuvių visuomenėje ir visur mielai laukiamas. Ansamblio vadovai ir tėvų komitetas priėjo išvados, kad Gintaro programa turi būti išgirsta daugelyje lietuvių kolonijų, ypač ten, kur retai meni-

AKADEMINĖ "LIETUVA"

Sovietų kultūros ministerija liaudies dainų ir šokių ansamblui "Lietuva" suteikė akademino ansamblio titulą.

• Lenkijoje, Bydgoščio mieste, atidaryta lietuvių dailininko Aloyzo Stasiulevičiaus tapybos darbų paroda. Darbuose vyrauja senasis Vilniaus miestas ir naujos statybos.

Barbora Radvilaitė

IŠTRAUKA IŠ JUOZO GRUŠO ISTORINĖS DRAMOS

BARBORA

Brangusis! Kas čia daros? Iš proto
Žmonės eina. Žudosi. Grasina
Prakeikimais. Dėl visko aš kalta!
Karaliau! Aš kalta? Kaip čia išeina?
Kalta dėl to, kad mane šmeižia? Kalta,
kad ne karalių kraujo? Ar dar dėl ko?
ZYGMANTAS AUGUSTAS
Kalta ne tu. Ne, Barbora. Ne tu.

BARBORA

Tai kas gi? Kas? Suprasti negaliu.
ZYGMANTAS AUGUSTAS
Kas? Akla sudievinata kvailybė!
Valstybiški fanatikai! Įtūžę
Pranašai! Gali suprasti? Sukūrė
Sąvokų sistemą. Sulygino
Su mokslu, išmintim. Prašau! Nedrįskiti!
Šventai! Krauju aplaistysim! Niekinga
Prigimtis žmogaus...
BARBORA

Kiek daug baisių
Aplink mus! Ir kiek beprasmiškumai!
Galvojame, kad laimei sukurti.
ZYGMANTAS AUGUSTAS
Karalius aš. Už laimę privalau
Mokėti šimteriopai.

BARBORA

O aš? Aš —
Paprasta. Kiek aš turiu mokėti?
ZYGMANTAS AUGUSTAS
Ką reiškia paprasta, jeigu sukėlei
Valdžios bepročių pyktį, princesių
Kerštą ir pavydą. Tauriausias širdis
Užkerėjai. Kas tu? Jauna didikė?
Legenda?.. Mokėsi šimteriopai...
BARBORA
Suprasti noriu savo nepaprastą
Likimą. Kas skirta man? O kas... nebus.
Man skirta? Nuo ko atsakyti
Privalau.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

Neprivalai galvoti,
Barbora, kad skirta tau mažiau, nei man.
Tik būk tvirta. Padėk man grumtis. Žinok:
Tu reikalinga man kiekvienam žygyj.
BARBORA

Tai laimė man.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

Mes stovim prieš tvirtovę.
Be plytų, be akmens, bet dar tvirtesnė
Už granitą. Tvirtovę turime
Paimti, nors ji — makaulėse žmonių...
Šiandien paleidau seimą, Barbora.
Sučiupom vienas kitą už gerklės.

BARBORA

Paleidai seimą?!

ZYGMANTAS AUGUSTAS

To vardo neverta
Minia rėksnių, jeigu terūpi jiems
Karaliaus santuoka, kai visas kraštas
Draskomas savų ir svetimų. Jiems
Baimės įvairių. Valstybės vyrams —
Baimė visai pakeičia išmintį.

BARBORA

Žygmantai Augustai! Aš visada
Galvojau apie pasaulį gerą.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

Klausyk, Barbora! Tave privalo
Karūnuoti. Tai būtina kaip dangui
Saulė. Skyrybų reikalavo. Aš gi —
Karūnos reikalausiu. Tylėjau
Iki šiol. Stebėjau jus. Lemtinga
Valanda atėjo.

BARBORA

Sitokia kaina?!
Karūna — tai kraujas! Nereikia jos.
Visa siela jaučiu: audra artėja.
Kažkas anksčiau prakeikė. Baisusis
Monsinjoras tik pakartojo: „Kraujo
Dėmėm kaip prakeikimu sutersta!“
Girdėjau jus... žodžius tuos. Dar Vilniuj.
Gal Elzbieta? — Aš nežinau. Gal jos
Šešėlis slankioja pily? Teisybės
Šaukiasi... Ta karūna nuo kankinės
Galvos!!

RADVILA JUODASIS

(Greitai įėjęs)

Prašau atleisti man, karaliau...

BARBORA

Aa!.. Pusbrolis!.. Prisėlini nelyginant katę,
RADVILA JUODASIS
Aš nugirdau žodžius, kurie mane
Sujaukino. Manau, kad ne mažiau
Ir jus, karaliau.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

O taip, neklystat jūs.
RADVILA JUODASIS
Didžioji kunigaikštienė Barbora
Per nesuvaldomą vaizduotę daiktų
Vertės nebeskiria. Lenkų valstybės
Karūna nuo didžiojo Jogailos
Ir mums, lietuviams, yra taip pat šventa.

BARBORA

Stiprėk, širdie... Tebūnie ji šventa.
Gal būt, tikrai tokia. Bet man nereikia
Jos!.. Nesmerkite mane.

RADVILA JUODASIS

Mano sesuo!
Tu įžengei į didžiąją galybę.
Norom ar nenorom vis vien turėsi
Viešpatauti. Tu atrinkta iš žemės
Moterų. Veltui dedies gižekle.

BARBORA

Brangieji mano! Negi nematote,
Kas darosi aplink. Piktą jėgą
Balyčia — prieš mane. Bajorų minios —
Prieš mane. Štai šitos menių sienos
Grasinančiom gyvatėm šnibžda. Visa
Pilis rūstybei atvira... Kerštingam
Teismui... Žygmantai Augustai! Atleisk.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

Skaudu man, Barbora. Aš dėl tavęs...
Įkvėptas tavo meilės, su slibinu
Pradėjau kovą — su devyngalviu!
O tu prieš jį — veidu žemyn! Išduodi
Tu mane!

BARBORA

Lengviau man būtų mirti,
Negu išduot tave.

ZYGMANTAS AUGUSTAS

Išduodi tul
RADVILA JUODASIS
Išduodi Lietuvą, mano sesuo.
Vilnių — sostą pilį! Ir ainių kartas,
Kurios apverks tave. Karūnos troškę,
Ir vėl tegaus tik akmenis pilies
Sugriuvusios. Ir rankios juos kaip šventą
Praeities relikviją.

BARBORA

Tikiu, dievas
Pasigailės mane. Jis visada
Pasigaili nenorinčių didvyriais
Būti... Einu pas karalienę Boną.
RADVILA JUODASIS

Boną?!

BARBORA

Taip. Jinai pilies piktasis
Angelas. Težino jį: karūnos
Aš nesiekiu. Šventos taikos aš siekiu.
Kitaip nieko nebus. Reikia atimti
Slibinui galybę veikti.

RADVILA JUODASIS

Sesuo!

Tu neprotiškai!

BARBORA

Nebeįmanoma
Protingai būti tame beprotiškam
Pasauly... Geriausius mano rūbus!..
ZYGMANTAS AUGUSTAS

(Pastodamas Barborai kelią)

Pas Boną — niekada! Nė negalvok!

BARBORA

Težino jį, kas yra meilė. Praleisk
Mane, karaliau.

Lytis ir revoliucija

Kęstutis Paulius Žygys

Jis nesugeba arba
iam aplamai neįmanoma atsisakyti
prieštaraujančių išipareigojimų. Nė išval-
ga, kad jis asmuo su norais, viltim ir va-
lia, nepriklausančiais nei E-330, nei vals-
tybei, nepalengvina jo padėties. Dažniau ir
dažniau jis save randa įveltą prieštarau-
jančiuose santykiuose.

E-330 supranta jo emocinį stovį ir iš-
naudoja savo tikslams. Jis jai tik mažmo-
žis, menkavertis daiktas, išnaudotinas bū-
simo sukilimo labui. Tam pačiam tikslui
ji savo kūną paverčia daiktu, nes naudoja
lytį mūsų matematiką suvilioti, ji šanta-
žuoti ir iš jo išgauti sukilėliams naudingas
žinias. Ji pavyzdinga sukilėlė: save auko-
janti, misijai pasišventusi, apskaičiuojan-
ti, šaltakraujė ir absoliučiai atsidavusi
revoliucijai.

Šiuo atžvilgiu O-90 ir U nepanašios jai.
Abidvi tuščiaprotės ir tuo atstovauja tipišk-
kom Vienybės valstybės moterim. Abidvi
nei suprastų, nei dalyvautų antivalstybinė-
je veikloje. Nei viena, nei kita sąmoningai
nepritartų tokiai veiklai. Tačiau abidvi nu-

sikalsta valstybei. Bet abiejų klasingumas
instinktyvus: su įmantriais samprotavi-
mais jų išdavimai nieko bendro neturi.

Nors O-90 nepriklauso mefiam, ji savo-
tiškai atstovauja jų siekius bei tikslus. Jos
kūnas, ne protas, privedė ją prie to. Vie-
nybės valstybė draudžia moterim gimdyti
vaikus, nes jie gaminami laboratorijose.
Jeigu moteris pasidaro nėsčia, ji tuojuo
nužudoma.

Vis dėlto O-90 nori turėti vaiką, ji nori
"jausti kudių savyje, nors keliom die-
nom"... Ji nori, kad D-503 būtų to vaiko
tėvas. Tą norą jis patenkina, prieš aplei-
džiant ją dėl E-330. Kada O-90 nėsčia, ji
nutaria išgelbėti savo būsimą kudių, su-
valdo savo išdidumą bei pavydą ir nueina
pas E-330, kuri ją išveda saugumon už
Žaliosios uždangos ribų. Tuo būdu O-90
paneigė valstybės įstatymus, tačiau ne
samprotavimai, o motiniškas instinktas iš-
provokavo jos elgesį.

Pareiginga U taip pat nusikalsta valsty-
bei. Visą gyvenimą ji kruopščiai atliko
prižiūrėtojos ir mokytojos pareigas. Jos
elgesys pavyzdingas, nieko priešvalstybi-
nio jame neįžiūrėtum. Tačiau ji nerapor-
tuoja D-503 ir E-330 pagrindžio veiklos
sargams. Jos meilė matematikui skatina
jos pirmutinį ir vienintelį nusikaltimą. Ji
bijo, kad sukilėlius apskundus, D-503
meilės galimybė pražūtų amžinai. Tad ji
neapskundžia nei D-503, nei E-330, nei
sąmokslą pavogti "Integralą".

Ironiška, kad jausmai bei instinktai nu-
veda O-90 ir U priešvalstybinio keliu, ka-
da E-330, ta pasišventusi sukilėlė, vengia
emocijų, kaip tik to, ką mefių sukilimas
turės išlaisvinti. Ji nemyli D-503, mani-
puliuoja jo meilę, neapykantą, pagarbą ir
tikriausiai nekenčia O-90 ir U dėl pavydo,
kurį jos jai jaučia.

E-330 panaši automatui, su tuo skirtu-
mu, kad ji kartais rizikuoja. Tačiau neži-
nau, ar mes galim ją apkaltinti sukilimo
tikslų išdavimu, nes mažai dienoraštyje
spekuluojama apie santvarką, kuri seks me-
fių sukilimą. Tvirtai žinome, kad sukilim-
as Vienybės valstybę turi sunaikinti, bet
kas po to — neaišku.

E-330 netiesiogiai užsimena, kad bus į-
gyvendinta priešingybė esamai santvarkai,
būtent, šventųjų ramybė arba krikščioniška
entropija. Įgyvendinta posukiliminė sant-
varka būtų palankesnė jausmams, negu
samprotavimui. Miestų nebūtų, žmonės
susiburtų gentimis ir apgyventų tuščius
laukus bei miškus.

Jeigu E-330 būtų pabrėžus jausmų išva-
davimą, mes galėtume pastebėti nemažą
plyšį tarp jos elgesio ir siekiamo idealo.
Bet ji nieko nepabrėžia. Ji tik konstatuoja
idealizuotą klajoklišką gyvenimo įvaizdį ir
nesileidžia į detales ar paaiškinimus.

E-330 nepanaši į D-503 ir žymiai skir-
tinga nuo O-90 ir U. Tačiau jos charakte-
ris panašus Geradario charakteriui. Kaip
ir jis, ji yra negailėstinga, apskaičiuojanti
ir vieno tikslo dominuojama. Su mefių pa-
galba ji pasiruošusi, lygiai kaip ir Vieny-
bės valstybė yra pasiruošusi, priversti pi-
liečius būti laimingais, nors tai ir nebūtų
jų valia. Mefiam į galvą neateina apleisti
Vienybės valstybę ir pastatyti savo utopi-

M. Čapkauskas

NAZARETO MALŪNAS

— Nebloga... Chi... Tai buvo mano vyras. Jis buvo karininkas, bet su eiliniais kareiviais jis elgėsi šiurkščiau negu viršila. Jis kartais man nupirkdavo gėlių ir įduodavo savo pasiuntiniui, kuris tas gėles įteikdavo man, bet po gėlių įteikimo aš visada verkdavau.

— Kodėl? Ar nepatikdavo gėlių aromatas?

— Ne dėl to. Atvirai kalbant, aš jų net neuostydavau, bet tyčia palikdavau sausojo vazoje, kad jos greičiau nuvystų.

— Bet kodėl?

— Turėk kantrybės. Ar visur tu toks nekantrus?

Monika nutilo, užsidegė cigaretę ir taip giliai patraukė dūmą, jog sudegė beveik trečdalis cigaretės.

— Matai, nėra dūmų, — pasakė ji.

Ir tikrai, nesimatė dūmų. Nustebau, kaip Monika galėjo praryti tiek daug dūmų. Bet tučtuojau Monika prasižiojo ir dūmai,

nės santvarkos versiją už Žaliosios uždangos ribų. Ta galimybė jiems yra atvira, tačiau jie nori pasirinkimą forsuoti visiems numeriams, kurių jie nesugeba palikti Vienybės valstybės ramybės ir globoj.

Geradarių, kaip Dostojevskio Inkvizitorius, išaiškino Vienybės valstybės prielaidas mūsų matematikui: "... apie ką žmonių nuo pirmųjų dienų svajojo, maldavo, kankino save? Ji troško, kad kas nors jai pasakytų galų gale, kas yra laimė, o tada grandinėmis juos prirakintų prie tos laimės". Mefių samprata niekur nėra taip brutaliai ar ciniškai pristatyta, bet jų veikla įtaigoja panašų samprotavimą. Mefiai idealizuoja "energiją", ir jie ne tik netolerantiški, bet ir karingi viskam, kvepiančiam "entropijai".

Susidūrimas tarp mefių ir Vienybės valstybės, arba energijos ir entropijos, yra apokaliptinis. Susidūrimo pasekmių Zamiatinas mums nepristato, nors nėra abejonės, kad "Integralas" buvo sėkmingai paleistas visaton. Bet kas gali žinoti, kaip Veneros gyventojai priims ir supras "Integrale" nešamus kūrinius, raštus ir pranešimus? Net pačioje Žemėje Vienybės valstybės fantazektominė operacija atneša pirškas pasekmes. Prieš operaciją D-503 buvo Faustas su atbukusiais estetiniais polinkiais. Po fantazektomės faustinis variklis pranykęs, bet ironiška, kad operacija išugdė estetinius jausmus.

Atrodo, dabar jis sugebes įvertinti jautimo malonumus, kuriuos mefistofeliškoji E-330 jam siūlė tik su daliniu pasisekimu. Fantazektominė operacija nepalietė nė jo proto. Ateityje bus įmanoma ši pajėgumą argumentais suvilioti. Net jeigu būsimoji E-330 bus vien tik kūno patrauklumu apdovanota, padėtis nebus beviltiška. O-90 ir U įrodė, iki ko priveda paprasti biologiniai varikliai. Kęstutis Paulius Žygas

mažais rutuliukais, pradėjo veržtis ne tik iš jos burnos, bet ir iš nosies.

— Kaip matai, šią įgytą poveidybinę specialybę dar ir dabar galiu vykusiai pademonstruoti.

— Reikia daug cigarečių sudeginti, kol toks triukas išmokstamas.

— Bet tai dar ne viskas. Mane vyras išmokė kaip vienu ypu išgerti du stikliukus krupniko. Ir tas kvailystes aš turėjau išmokti tik dėl to, kad kiti karininkai manęs nevadintų kaimo varna. Velniai griebtų... Kur tada buvo mano protas?

— Tikrai, čia yra savos rūšies menas, bet kaip ten būdavo su gėlėmis?

— Gerai, kad priminei. Aš tau dar neskaičiau, kad prie gėlių įteikimo mano vyras dažnai dalyvaudavo. Jaunuo pirmo karto pastebėjau, kad tos gėlės yra ne mano džiaugsmui ar malonumui, bet jo savotiškam, sakyčiau, liguistam pasitenkinimui. Kada aš primdavau iš kareivio gėles, mano vyras su rikdavo pamišėlio balsu:

— Pasiimsi vieną šarvuotę.

— Klausau. Pasiimsiu vieną šarvuotę, — atsakydavo kareivis.

— Or ar žinai už ką?

— Nežinau, pone vade.

— Pasiimsi dar vieną šarvuotę.

— Klausau. Pasiimsiu dar vieną šarvuotę.

— O ar žinai už ką?

— Žinau, pone vade!

— O už ką?

— Už tai, kad nežinojau už ką pirmą šarvuotę gavau.

— Ei, tu... tu... Už tai, kad nepadavei pirmyn krūtinės, bet sudribai kaip tuščias maišas.

Monika turėjo būti jautrios širdies moteris, nes jos akys sužvilgo ašaros. Ji, atrodo, jų ir nejautė, nes pakeltu tonu kalbėjo toliau.

— Jeigu tas kareivis būtų mano vyrui pasakęs, kad nepakėlė smakro ar nepadavė pirmyn krūtinės, tai mano vyras jam būtų prikišęs, kad jis blogai apsisuko. Taip įvykdavo kiekvieną kartą. Jis visada surasdavo priekabių.

— Bet kur jis dabar?

— Koks tu nekantrus... Leisk man pasakoti, jeigu tau įdomu. Ar įdomu?

— Įdomu, nes tokių istorijų aš dar nesu girdėjęs.

— Nesigirdėjęs... Chi. Bet tu nesi jo ir matęs. Jis atrodė kaip cirko liūtų dresiruotojas, bet ne kaip karininkas. Pakulų ar vatos, nežinau, prikimšta munduro krūtinė ir pečiai. Kelnės, vadinamos "galife", išpūstos kaip dumplės. Ir su tokia iškamša buvau prisiekusi gyventi ir jo klausyti.

BUS DAUGIAU

Produkcijos rūšis

M. ZOŠČENKO

Pas mano pažįstamus Guseus, gyveno vokiečiai iš Berlyno. Turėjo kambarį. Išgyveno beveik du mėnesius. Gusevai labai didžiavosi savo nuomininku ir pažįstamiems pasakojo, kokius puikius rūbus tas užsienietis nešioja ir kokių nuostabių dalykų jis turi.

Kai tas vokiečiai išvažiavo, tai jis daug dalykų paliko. Visą krūvą užsienietiškų gėrybių — kalnieirukai, bonkutės, dėžutės. Be to, paliko dvi poras apatinių kelnų ir beveik dar neiširusį nertinį. O visokių smulkmenų — vyriškų ir moteriškų — nė nesuskaitysi. Viską jis paliko, sumetęs į krūvą prie prausyklos.

Šeimininkė madam Guseva, padori moteris, nieko apie ją nepasakys, prieš pat vokiečių išvažiavimą jam atsargiai užminė: "Taigi, bitte-dritte, išvažiuojate — ar kartais negalėtumėt ką nors iš užsienietiškos produkcijos mums palikti?" Vokiečukas palinksėjo galvą: "Žinoma, bitte-dritte, prašau imkite, nėra kalbos, ar man gaila".

Šeimininkai tuoj užgulė paliktą produkciją. Pats Gusevas dargi padarė smulkų paliktų daiktų sąrašą. Žinomas dalykas, iš karto užsivilkto nertinį ir pasiėmė kelnės. Dvi savaites jis nešiojo rankose tas kelnės, rodė kaimynams ir gyrė vokišką produkciją. Tie daiktai iš tikrųjų buvo jau nešioti ir, bendrai kalbant, vos laikėsi, vienok nėra žodžio — tikra užsieninė prekė, malonu pasižiūrėti.

Tarp kitko, paliktų daiktų tarpe buvo tokia plokščia bonka — flaga ne flaga — pripildyta milteliais. Milteliai smulkūs, ružavi ir kvapelis simpatiškas, sakytum, rožių ar jazminų. Po poros džiaugsmo dienų Gusevai pradėjo spėlioti, kas tai per milteliai. Nešiojo juos parodyti namo gyventojams, bet niekas tikrai nepasakė. Daugegelis sakė, kad tai pudra, o kiti aiškino, kad tai smulkus vokiškas talkas pabarstyti tik ką gimusiems kūdikiams. Bet Gusevas sako: "Smulkus vokiečių talkas man netinka, nes aš neturiu kūdikių, tegu būna pudra. Po kiekvieno skutimosi aš pabarstysiu ant fizionomijos. Reikia nors kartą kultūringai pagyventi". Ir pradėjo po kiekvieno skutimosi pudruotis.

Vaikšto ružavas, žydintis ir tiesiog kvepiantis. Žinoma, aplinkui tuoj pavydas ir kalbos. Čia Gusevas karštai gynė vokiečių gamybos prekę: "Kiek metų savo asmenybę gadinau visokiomis mūsų atmatomis ir, štai, pagaliau sulaukiau. O kada ši pudra pasibaigs, vėl išrašysiu. Tiesiog nuostabi prekė".

Po mėnesio, pudrai baigiantis, pas Gusevus į svečius atėjo pažįstamas inteligentas. Prie arbatos jis ir perskaitė vokišką užrašą ant miltelių bonkos. Pasirodo, tai buvo vokiška priemonė apsiginti nuo blusų.

Žinoma, kitas mažiau gyvenimu besidžiaugiantis žmogus, tokiu atveju būtų nusiminęs ar bent susiraukęs. Bet ne toks buvo Gusevas. "Štai, dabar aš suprantu", pasake jis, "Tai produkcijos rūšis. Tai pasiekimas. Nori — pudruok veidą, nori — papilk blusoms. Viskam tinka. O kas pas mus?"

Dar kartą Gusevas pagyrė vokišką produkciją: "Štai, aš ir žiūriu, kas čia atsitiko. Visą mėnesį pudruojuos ir kad nors viena blusa būtų įkandusi. Žmoną, madam Gusevą, jos tebekanda. Ir sūnūs visą dieną kasinėjasi, ir šunelis Ninka krapštosi nuolat. O aš, žinote, einu sau ir kad nors kas. Neveltui būtų vabzdžiai — jie, šelmiai, irgi junta gerą užsienio produkcijos rūšį.

Vertė P. L.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nės. Aukštos kokybės medžiagos.

Tony's Photo Studio

1920th FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

ĮVAIRIOS PROGOS

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Dr. J. Frison, B. Sc., D. C.

Chiropraktikas

1202 St. Joseph Blvd. East

Montreal (kampus de la Roche).

Tel.: 523-3525

Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

DATOS • VARDAI • ĮYKIAI

JAUNIMO KONGRESO REIKALU

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, besirūpindama palaikyti mūsų jaunimo lietuvišką gyvybę, šiuos metus paskelbė Jaunimo Metais, kadangi birželio 30 d. prasideda antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kuris užsitęs iki liepos 16 d.

Šiam darbui įvykdyti yra sudarytas jaunimo kongreso komitetas, kuris dar išsišakoja į komisijas, pakomisijas ir kt. vienetus. Neskaitant viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo, ištraukusio jaunimo kongreso darban, vien Chicagoje jau dirba arti 200 aktyvių jaunuolių. Vieni iš jų atlieka vadovaujamąjį darbą, kiti dirba technikąjį darbą.

Jaunimo kongreso komitetas ir komisijos laikas nuo laiko renkasi posėdžiams, kur svarsto ir sprendžia įvairius klausimus, susijusius su kongreso ruoša. Iš JAV ir Kanados į JK centrinę vykdomąjį komitetą įeina apie 30 asmenų.

Jaunimo atstovai, ku-

rių iš viso bus 250, turėtų būti išrinkti iki vasario 16 d. Kai kuriose vietose atstovai jau išrinkti, JAV ir Kanadoje dar ne — jie turės būti renkami apylinkėse.

JK programa dar ne visa galutinai paruošta, nes kai kurie dalykai turi palaukti savo eilės ir gali būti išsprendžiami tik kongresui priartėjus. Tačiau kai kurios komisijos savo planus yra jau galutinai paruošusios. Kongreso atidarymo komisija (pirm. Romas Kasperas) su savo penkiomis pakomisijomis (pakomisijų pirmininkai yra: Jolita Kisieliūtė, Daiva Vaitkevičiūtė, St. Lukauskas, Švitrius Getceitas ir Audronė Matulytė) įvyksiančios Chicagoje programos daliai yra viską suplanavę ir pasiruošę. Komisija ruošia bendras atstovų ir nakvynių registracijos anketas, kurios, išrinkus jaunimo atstovus, bus siunčiamos užpildyti. Chicagoje JK vyks Conrad Hilton viešbutyje.

Sunki pareiga yra atitekusiai dr. Algiui Norvilui. Jis turi paruošti akademinę programą studijų dienoms, surasti tinkamus prelegentus ir duoti tinkamą kryptį JK eigai, nuo ko priklausys ir pokongresiniai geresni ar blogesni rezultatai. Šioje programos dalyje vyks paskaitos, pranešimai, diskusijos, nutarimai ir t. t. Ši programos dalis įvyks Kent universitete prie Clevelando, liepos 4-8 d. d. Be to, programos k-jos pirmininkas A. Norvilas yra susitaręs su dr. Romu Kriaučiūnu, patyrusiu anketų ruošime ir duomenų vertinime, paruošti lietuviškam jaunimui anketą apie mūsų jaunimo nuotaikas, lietuviybės išlaikymą ir kt. problemas. Anketų vertinimui bus naudojamas kompiuteris.

JK baigmei yra ruošiamas stovykla, kuri įvyks liepos 9-15 d. d. Kanadoje, Romuvos stovykloje. Pasaulio lietuvių jaunimo stovyklos

Montrealio Aušros Vartų par. oktetas, vad. M. Roch, ir solistė G. Čapkauskienė vis dažniau kviečiami koncertuoti šiaurinės Amerikos lietuvių telkiniuose. Oktetas neseniai sėkmingai koncertavo Otavoje, o G. Čapkauskienė, be eilės kitų kvietimų, dainuos Altos ruošiamame centriniame Vasario 16 minėjime, kuris įvyks Chicagos Auditorium teatre. R. Kisieliaus nuotraukoje matome okteta ir solistę sėkmingo koncerto metu, kurį suruošė Darbininko laikraštis New Yorke. Iš kairės: A. Gudas, R. Bulota, A. Rusinas, A. Urbonas, G. Čapkauskienė, A. Keblys, A. Jankus, H. Celtorius, V. Kačergius, P. Žukauskas. Prie pianino M. Roch.

pirmininku yra Kanados LB valdybos narys Gediminas Breichmanas. Stovykla turės ir savo gan plačios apimties programą, kuriai talkins Jūratė Čeponkutė, detroitietė Vilija Baukytė ir kiti kanadiečiai.

Suprantama, kad tokia plati jaunimo kongreso apimtis pareikalaus iš pasiaukojusių ne tik intensyvaus darbo, bet taipgi susidarys ir žymių išlaidų. II PLJK finansų komisija, vadovaujama dr. Juozo Kazicko, kuris daug energijos, darbo ir savo asmeniškų išlaidų nepagaili, rūpindamasis kad vėjus gerai pasisektų, kad JK savo planus galėtų įvykdyti.

Tikėtina, kad ir lietuviškoji visuomenė nebus abejinga mūsų jaunimo lietuviškai veiklai paremti. Kad surinktos aukos nebūtų nepateisinamai išleistos, jas prižiūrės FK patikėtas kontrolierius - išdininkas Saulius Mikaliukas.

Inf. kom.

PERDUODAMOS PAREIGOS

Išvykdamas ilgesniam laikui iš Toronto, nuo 1972 m. sausio 1 d. nuo Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininko pareigų atsistatydinu.

KLB Krašto valdybos pristatymu, TF atstovybės pirmininku yra paskirtas Augustinas Kuolas, kurio adresas yra: 30 Riverside Crs., Toronto 3, Ont. Tel. RO 9-6884.

Reiškiu nuoširdžią padėką atstovybės nariams, apylinkių TF atstovybėms, TF įgaliotiniams ir KLB apylinkių valdyboms už malonų 6 metų bendradarbiavimą, telkiant lėšas Tautos Fondui.

Reiškiu pagarbą,

St. Banelis,

Buv. TF atst. pirm.

LANKĖSI AMERIKOJE

Sovietų žinių agentūros Tasso/Eltos Vilniuje redaktorė Birutė Kazakevičienė mėnesį laiko viešėjo JAV.

B. Kazakevičienė yra Vilniaus režimo išeivijos reikalų specialisto Vytauto Kazakevičiaus žmona.

ABSOLVENTŲ VAKARAS

Chicagos Pedagoginį li-tuanistinį institutą šimet baigė 16 absolventų.

Kanadoj gyvenanti Kristina Parėkštytė išklause neakivaizdinio skyriaus kursą su pedagoginiais dalykais. Jai suteiktas pradinės liuanistinės mokyklos mokytojo cenzas.

Pradinės lit. mokyklos mokytojo cenzas taip pat suteiktas septyniems studentams, kurie išklause dvejų metų instituto programą. Tai Loreta Grybauskaitė, Lidiya Jadviršytė, Andrius Markulis, Audrius Plioplys, Ramutė Plioplytė, Linas Raslavičius ir Gaida Visockytė.

Aštuoni studentai išklause instituto trejų metų programą, parašė diplominius darbus ir gavo aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokytojo cenzą. Jiems visiems suteiktas bakalaurų laipsnis.

Gintaro Aukštuolio diplominio darbo tema "Lietuvių literatūros iškilimas 20 a. pradžioje". Živilė Bilaišytė dipl. darbu sudarė Algimanto Mackaus raštų bibliografiją. Danutė Bruškytė dipl. darbe na-

RAŠYTOJŲ DRAUGIJOJE

I Lietuvių rašytojų draugiją įstoti pakviesti ir sutikimą davė Vytautas Volertas, Agnė Lukšytė ir Danutė Brazytė-Bindokienė. Priėmimą tvirtina visi LRD nariai slapto balsavimu.

Šiuo metu LRD priklauso 88 nariai. Praeitaisiais metais mirė du nariai - J. Tininis ir K. Karpus. Į draugiją buvo priimti A. T. Antanaitis, kun. V. Bagdanavičius, I. Gražytė, K. Keblys, M. Saulaitytė, R. Šilbajoris, J. Švabaitė.

LRD valdyba nurodo, kad netrukus bus išspausdinti naujai perredaguoti draugijos įstatai, literatūros premijos teikimo taisyklės ir narių sąrašas su naujais adresais. Velionis K. Karpus testamentu LRD paliko 200 dolerių.

LRD valdybos pirmininku yra t. L. Andriekus. Valdybos trejų metų kadencija baigiasi šių metų pabaigoje.

Pedagoginio liuanistikos instituto absolventų vakare Chicagoje kalba 500 dol. lietuviškojo švietimo premiją laimėjęs Rimas Černius. V. Noreikos nuotr.

grinėjo, ar Lietuva galėjo ginklu pasipriešinti sovietų okupacijai. Rimo Černiaus diplominis darbas - "Jurgio Gliados "Liepsnos ir apmaudo asočiai". Emilija Pakštaitė dipl. darbe nagrinėjo Pulgio Andriušio "Sudiev, kvietekli" žodyną. Augustos Saulytės dipl. darbo tema "Lietuviai partizanai antisovietinėje kovoje". Žmogų ir gamtą Bernardo Brazdžio poezijoje savo diplominiame darbe nagrinėjo Gražina Vindašiūtė. Danguolė Stončiūtė savo dipl. darbu patiekė Chicagos Aušros Vartų parapijos istoriją.

Gruodžio 11 d. įvykusiame absolventų vakare diplomus įteikė ir baigusiuosius sveikino Pedagoginio lit. instituto rektorius dr. P. Jonikas, direktorius D. Velička, lektorių tarybos sekf. A. Dundulis, Jaunimo centro direktorius t. J. Bořevičius, LB apyg. pirm. J. Jasaitis, tautinio akad. sambūrio pirm. K. Kasakaitis.

Patys absolventai atliko koncertinę vakaro dalį: skaitė kūrybinius bandymus, ištraukas iš diplominių darbų ir fragmentus iš Kazio Bradūno "Sonatų ir fugų". Instituto alumnė Eglė Juodvalkytė tarė jaunosios kartos poetinį žodį.

Vakaro metu pirmą kartą buvo įteikta 500 dol. švietimo premija absolventui Rimui Černiui, kaip stipriausiai lankiusiam ir aukščiausiais pažymiais baigusiam institutą.

20 metų amžiaus R. Černius šiuo metu filosofiją studijuoja Chicagos universitete, o Chicagos aukštesniojoje liuanistinėje mokykloje dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą.

Pirmąją švietimo premiją suorganizavo JAV LB švietimo taryba, bendradarbiaujant PLI ir JAV Lietuvių fondui. Instituto direktorius Domas Velička išreiškė viltį, kad visa gyvoji lietuvių visuomenė ištis švietimo tarybai savo pagalbą ranką dabar, "kada lietuviškasis analfabetizmas supa mus iš visų pusių, naikindamas lietuvių. Tą apsupimo žiedą galės pralaužti ne kas kitas, o tik lietuviškai apsišvietusi jaunoji karta".

ST. MICHELSONUI 90 METŲ

Bostone buvo iškilmingai paminėta Stasio Michelsono 90 metų amžiaus sukaktis.

Kaip ir daugelis senesniosios kartos lietuvių išeivių, sukaktininkas Lietuvą apleido dėl rusų valdžios politinių persekiojimų. Nuo pat jaunystės jis buvo įsijungęs į socialistinį judėjimą, o vos 26 m. amžiaus sulaukęs pradėjo redaguoti Bostone leidžiamą Keleivį. Jo redaguojamas savaitraštis išsivystė į vieną populiariausių kairiosios pakraipos leidinių Amerikoje.

Ypač populiarius yra St. Michelsono pradėtas rašyti skyrelis "Maikio

pasikalbėjimas su tėvu", kuriuose labai paprastais žodžiais sprendžiamos dažnai visiškai nepaprastos problemos. Ir šiandieną tą skyrelį St. Michelsonas kiekvieną savaitę prirašo, dažnai išskeldamas savo demokratines ir liberalias pažiūras.

Keleivio redaktoriaus J. Sondos žodžiais, iš sukaktininko veiklos ir raštų visiškai nesijaučia, kad jam jau būtų 90 m. amžiaus. O pagerbtuvių dalyviai vienbalsiai "nutarė" St. Michelsono 100 m. amžiaus sukakties progą jį dar gražiau pasveikinti.

ŠVIETIMO KOMISIJA

KLB švietimo komisiją sudaro L. Tamašauskas - pirmininkas ir nariai S. Bublienė, R. Ulbienė, V. Taseckas ir A. Šukys.

Švietimo komisija numato ateinančių kovo mėnesį skelbti tėvų mėnesiu, rūpinantis lietuvišku auklėjimu šeimoje.

- Trys Kanados karo aviacijos eskadronai, priskirti prie NATO pajėgų ir esantieji Vakarų Vokietijoje, nuo praeitos savaitės nebėra ginkluoti branduoliniais ginklais.

- New Yorko varžytinėse už 25 tūkst. dol. buvo parduotas 1868 m. žalios spalvos, 2 centų vertės Kanados pašto ženklas. Tėra žinomi tik du išlikę tokie pašto ženklai.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS US\$ 530

PRADĖDANT NUO

Išvykimo datos: gegužės 18, 30, birželio 20, 29, liepos 13, 27, rugpjūčio 10, 24, rugsėjo 7 d.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai ir Kaunas.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Parūpiname dokumentus Jūsų giminėms iškviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą.

Anglu kalba rašykite:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, QUE. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Kanados Liet. Fondas nuolatos auga. Štai, neseniai a. a. savo tėvėlių įamžinimui įnašus davė otaviškiai Julius Jurėnas ir dr. Jadvyga Rimšaitė, o didieji fondo rėmėjai Alė ir Albinas Paškevičiai įrašydino nariu savo giminaitį. Taip pat su naujomis šimtinėmis į Lietuvos Fondą yra atėję Viktorija Lukoševičienė iš Hamiltono, Mykolas Dikčius iš Wasagos, Rudy Vilembrekas iš Chatham, Adolfas ir Teklė Sekoniai, M. R. ir J. K. iš Toronto.

Dr. Paulinos Sniečkie- nės pagerbimui ir įamžini- nimui L. Fone įnašą 200 dol. davė vyras dr. V. Sniečkus, gyvenantis Eu- loroje.

Senieji nariai, kuriuos būtų galima pavadinti ve- teranais, įnašus papildė: KLB St. Catharinės apy- linkė iki 400 dol. Wind- soriškiai: dr. D. Nai- kauskas iki 300 dol. ir A. Juškauskas iki 200

dol. Torontieškiai: J. Varkavičius iki 300 dol., P. Gulbinskas iki 200 dol. ir dr. St. Pa- cevičius iki 400 dol.

Lietuviško gyvenimo reikalavimai yra daug didesni ir jų požiūriu ne- galime pasilikti suakme- nėje. Dar šiandien pada- rykime sprendimą jung- tis į Kanados Lietuvių Fondo gausią narių šei- mą. Pinigus ir čekius galima tiesiog įnešti į LF sąskaitas lietuvių kredito kooperatyvuose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte arba išdini- kui šiuo adresu: P. Bas- tys, 140 Glendale Ave., Toronto 3, Ont.

TF ATSTOVYBĖS
1971 M. APYSKAITA

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje 1971 m. aukų gavo iš KLB Toronto apylinkės \$2900, Hamil- tono \$1900, Sudburio \$536,76, Delhi \$540, Montrealio \$350, Londo- no \$566,63, Rodney \$143,

Edmontono \$173, Sault Ste. Marie \$146, Vancou- verio \$181, Welando \$213, Windsoro \$403, Winni- pego \$154, Thunder Bay \$32, Calgary \$182,50, Otavos \$80, St. Cathari- nės \$274, Oakvillės \$80. Atskiri asmenys ir įstai- gos paaukojo \$1230. Pro- centų už indėlius gauta \$345,49. 1971.I.1 likutis sudarė \$1.419,98.

Tokiu būdu 1971 m. bė- gyje iš viso užpajamuota \$11.853,26.

1971 m. Tautos Fondo centrui išsiųsta \$10.000. Skelbimai spaudoje ir per radiją pareikalavo \$103. Aukų telkimo išlaidos — \$75,20. Raštinės, pašto, telefono išlaidos — \$50,90. Tokiu būdu 1971 m. bėgyje išlaidų iš viso buvo \$10,229,10.

Vadinasi, Tautos Fon- do atstovybė Kanadoje 1972 metus pradėjo su \$1.624,16 likučiu.

Pinigai laikomi Toron- to lietuvių paramos ir Prisikėlimo bankeliuose. Su centru atsiskaitoma metams pasibaigus, o reikalui esant, ir anks- čiau. Bėgamiems reika- lams išlaidos dengiamos iš gaunamų už indėlius procentų, neličiant pa- grindinių suaukotų sumų.

KLB krašto revizijos komisija kasmet tikrina TF atskaitomybę, o Krašto tarybos metinėje sesijoje atstovybė padaro TF metinės veiklos ap- žvalgą.

TF atstovybė Kanadoje dėkoja KLB apylinkių valdyboms, TF apylinkių atstovybėms bei įgalioti- niams už rūpestingą ir našią talką, vykdant TF vajú apylinkėse, o taip pat didelę padėką ir mie- liems tautiečiams savo gausiomis aukomis re- miantiems Tautos Fondą.

Brazinskų, Kudirkos ir Simokaičių tragiški įvy- kiai testiprina mūsų visų pasiryžimą vieningai tęsti pavergtos Tėvynės laisvinimo kovą.

St. Banelis,
TF atst. pirm.
J. Gustainis, sekr.
Vl. Kazlauskas, išd.

SUVAŽIUOS BALTISTAI

Trečioje baltų moksli- nėje konferencijoje, į- vykstančioje gegužės 8- 15 dienomis Toronte, bus apie 80 pranešimų. Pro- gramos dalyviai suvyks iš Švedijos, Vokietijos ir šiaurinės Amerikos. Iš tuo tarpu žinomų 65 pra- nešėjų daugiau trečdalis bus nebalčiai mokslininkai, o lietuvių prisi- statė vienuolika. Pagrin- dinių kalbėtojų tarpe lie- tuvių nenumatyti.

Konferencijos organi- zacine ruošia labiausiai rūpinasi estai ir latviai. Dabar, KLB krašto val- dybos rūpesčiu, įsijungė ir lietuviai.

— Maskvos Jermolovos teatras numato statyti vieną iš trijų Just. Mar- cinkevičiaus veikalų: "Sieną", "Katedrą" arba "Kraują ir pelenus".

hamilton

PUIKŪS KONCERTAI

Dainos ir šokiai "From Many Lands" buvo dėme- sio vertas koncertas, ku- ris įvyko gruodžio 11 d. Mohawk kolegijos audito- joje.

Tautybių pasirodyme dalyvavo trys Gyvataro grupės. Dienos metu koncertą išpildė vaikai. Žiūrovai buvo vaikai ir programos dalyvių gim-

nės bei pažįstami. Pasi- didžiavimas buvo visiems tėvams, matant savo mažuosius scenoje tauti- niuose rūbuose. Karta iš kartos seka tėvų pėdo- mis. Ir kaip galima sa- kyti, kad mūsų tarpe yra "generation gap?" Ma- žieji šoko su entuziasmu ir lakia orientacija.

Tą pačią popietę ma- žųjų šokėjų abi grupės pasirodė UNICEF gimta- dienio baltiaus proga YWCA namuose. Ir ten jie pasirodė labai gra- žiai. Paklaustas mažas berniukas, ką reikia da- ryti, kad patekti į tą šo- kėjų grupę, atsakė: "Pir- miausia turi būti lietu- vis ir tada tik lankyti re- peticijas". Stebėjosi visi, kad lietuvių šokių grupė- se dalyvauja daug ber- niukų. Kitų tautų šokėjos yra tik mergaitės.

Vakare Mohawk kole- gijoje programą išpildė vyresnio amžiaus žmo- nės, buvo ir vaikų cho- ras, dainavo prancūzų kalba. Gyvataras pasiro- dė su reprezentacine grupe. Programą užbai- gė vestuviniu šoku, ku- ris padarė didelį ispūdį žiūrovams. Kiti net atsi- stojo plodami. Vestuvi- nis šokis labai įspūdin- gas. Išpildymas labai ge- ras, spalvingas.

Labai gražiai pasirodė škotai, japonės ir airės. Mes, kurie matėme šį koncertą, su malonumu vėl žiūrėtumėm. Pada- rius gerą reklamą an- gliškam dienraštyje, pa- sidžiaugtų mūsų jaunimu kanadiečiai.

Mums reikia tik rekla- mos, o meniškios pajė- gos yra stiprios: Gyvata- ras su keturiom grupė- mis, mergaičių choras Aidas, škotai, airiai, japonai, estaičių gim-

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v. p.p.
antradieniais	10 — 5 v. p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v. p.p.
penktadieniais	10 — 7 v. vak.
šeštadieniais	9 — 12 v. p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Siokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienų metų terminuotus	
indėlius	6½%
ir virš \$10.0000 — 3 metams	7%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-
SIAME TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8¼% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap- draustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS

GIEDRAITIS sausio 22 d., šeštadienį, 6,30 val. vak.,
48 Dundurn St. N., Jaunimo Centre pradeda savo
tradicinį metinį

ZUIKIŲ BALIŲ

- * Svecių malonumui — įvairūs gėrimai, karšta zuikiena ir kt.
- * Staliukų loterija ir traukimas piniginių loterijos.
- * Taurių įteikimas pasižymėjusiems medžiotojams — šauliams ir žvejams.
- * Meninė programos dalį atliks pagarsėjęs Windsoro mergaičių kvartetas Aušra.
- * Linksmajai daliai — šokiams gros žinomas orkestras Highlights.

Įėjimas \$2.50, studentams — \$1.00.

Klubo V a l d y b a

nastikos grupė ir gal daugiau stipresnių grupių. Sujungus visus — koks puikus būtų koncertas...

Šiandien Hamiltono lietuviai gali didžiuotis savo Gyvataru ir Aidu, nes jie yra ne tik lietuviai, bet ir Hamiltono miesto pasididžiavimas. Gaila, kad koncerte nedalyvavo Aidas, nes dalyvavo silpnėsi chorai.

Bendraukime su kitomis tautomis, junkime savo jaunąją kartą su meniškėmis pajėgomis. Darykime konkurenciją žemos moralės filmams. Duokime progos repetuojančiam jaunimui dažniau pasirodyti, nes jie stengiasi.

Jaunimas buvo, yra ir išliks mūsų džiaugsmas ir pasididžiavimas.

Gražu, kad jaunimas važinėja po Ameriką ir kitus miestus koncertuoti, bet Hamiltono vidurinė ir senoji karta miršta nuo sielos bado ir "entertainment" prie "čierkos".

Tokie koncertai yra labai pageidaujami nors kartą ar du į metus.

L. S.

st.catharines

KALĖDŲ EGLUTĖ

St. Catharines Bendruomenės valdyba vienuolyno patalpose suruošė vaikams Kalėdų Eglutę. Į šią vaikų šventę susirinko apie 20 vaikų su paaugliais. Kalėdų senis St. Kukta ir šiais metais išdalino vaikučiams dovanėles.

Jauniausi vaikučiai buvo Darius Zubrickas ir Rasa Zubrickaitė. Abudu pasakė po eilėraščių. Nida Zubrickaitė paskambino

pianinu. Ulbinų anūkė Ramona turėjo programos išpildyme dainuoti solo, bet dėl susisiektimo nesklandumų nebegalėjo atvykti iš Niagara Falls. Eglutėje kiekvienas vaikutis parodė savo sugebėjimus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Šiais metais Vasario 16 minėjimas įvyksta vasario 12 d. Slovakų salėje. Programą išpildys Niagara pusiasalio jaunimas. Veiks bufetas, gros gera muzika. Tai bus paskutinis viešas susitikimas prieš Gavėnią. Dalyvaukime visi.

ST. CATHARINĖS VERSLININKAI

St. Catharines lietuvių kolonijoje turime mažai saviškių verslininkų. Prieš keletą metų J. Giliūnas atidarė brangenybių prekybą ir gana gerai verčiasi. Džiugu, kad paskutiniųjų metų bėgyje mūsų kolonijoje išlaikė egzaminus ir gavo teisę verstis nuosavybių pirkimo ir pardavimo verslu E. Rimbzevičienė ir H. Jasevičienė.

Kas iš lietuvių manote parduoti, pirkti arba pagal savo skonį užsakyti namus — statyba bus atlikta sąžiningai. Rimbzevičiai ir Jasevičiai yra darbštūs mūsų Bendruomenėje, verta paremti juos versle.

london, ont.

PARAMA SPAUDAI

Londono lietuvių šeštadieninė mokykla ir Londono vietininkijos skautai, eilę metų ruošdami Kalėdų Eglutę, vis

stengdavos, kad dovanos mažiesiems būtų bent kiek prasmingesnės, o ne menkaverčiai žaislai. Tačiau vertingesnioms dovanoms reikia sutelkti ir daugiau lėšų.

Dosnių Londono lietuvių organizacijų ir atskirų asmenų paremti, šių metų Eglutės organizatoriai jau antrą kartą įstengė mažuosius apdovanoti tikrai prasmingai. Buvo užsakyta visiems Londono apylinkės lietuvių vaikučiams lankantiems šeštadieninę mokyklą, 1972 metams vieningas vaikų žurnalėlis Eglutė, leidžiamas Putname, JAV. Taigi dauguma sutelktų lėšų buvo panaudota lietuviškai spaudai paremti. Ir vaikučiai galės ilgiau atsiminti jiems skirtą kalėdinę dovaną, nes Eglutė juos lankys visus metus.

Eglutės parengimas laikytinas pasisekusiu. Publikos prisirinko pilnutėlė parapijos salė. Mažųjų atlikta programa buvo gilesnė ir prasminga. Mokyklos mokinių choras, vaidinimėlis "Tikroji Eglutė" ir skaučių scenos vaizdelis "Pirmoji Kalėdų naktis" publikai paliko gerą įspūdį. Atsilankęs Bendruomenės pirmininkas savo žodyje pasidžiaugė, kad šiame gausiame susitikime buvo matyti net trys mūsų apylinkės generacijos, o tatau juk ženkliną, kad lietuviška bendruomenė gyva, mokykla ir skautai telkia mūsų jaunąją kartą ir todėl yra vilties į šviesesnę ateitį.

sudbury

PARAMA LAIKRAŠČIUI

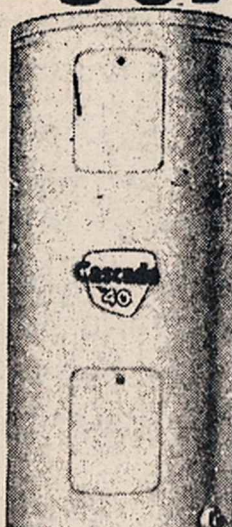
Švenčių proga KLB Sudburio ap. valdyba paskyrė \$10 Nepriklausomos Lietuvos reikalams.

PIRMININKAS TELEVIZIJOJE

Sudburio LB pirmininkas J. Bataitis per 9 televizijos kanalą lietuviškai pasveikino visus tautiečius švenčių proga. Programą finansavo plieno darbininkų prof. sąjunga.

Jetté & Frères

Hydro - Quebec atstovas,

Tik apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.

1.75 par mois
40

2.25 par mois
60

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

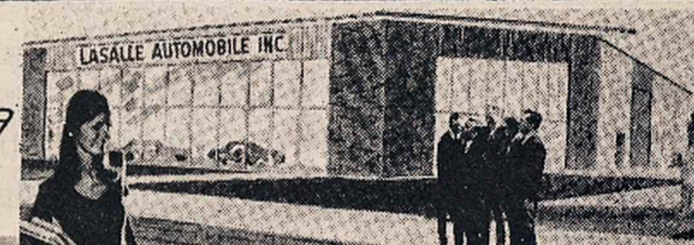
Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

PARDAVIMAS
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Tel. 365-3364

ATLIEKAMI ĮVAIRŲS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠKĖRIOPĖ REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBECO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street LaSalle, Que.

TEL: 366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower

Sav. G. Desrochers

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Kiekvienas klientas gali laimėti "Snow-blower"
- Parduodamos "Scorpion" firmos motorinės rogės
- Lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

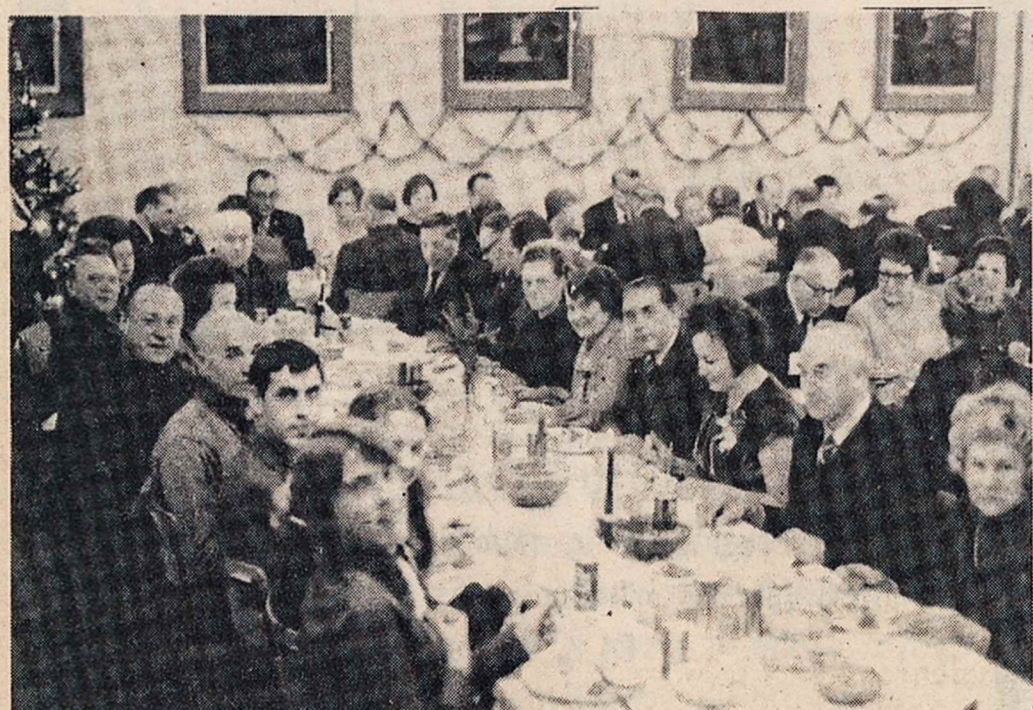
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

KATAR. NIEČIAI PRIE BENDRO KŪČIŲ STALO

EGLUTĖ IR PARAPIJOS POBUVIS

Lietuvių parapijos metinis pobūvis įvyko gruodžio 19 d. Christ the King bažnyčios salėje. Jaunieji lietuviai turėjo eglutę, juos aplankė Kalėdų senis iš Lietuvos. Jaunimui vaišių stalą paskyrė kun. Antanas Sabas, o kalėdines dovanas LB valdyba. Kalėdų senis iš Lietuvos Mykolas Pranskūnas labai puikiai nutaikė ne tik jaunimą, bet ir

suaugusius.

Puikią programą atliko S. Martinkutės vadovaujama Ramunėlės tautinių šokių grupė. Dalyvavo beveik visos kolonijos jaunimas ir daug tėvų, parapijiečių. LB valdybą atstovavo kultūrinių reikalų vadovė A. Šviežikienė, pirm. J. Bataitis.

NAUJA VALDYBA

Išrinkta nauja KLB Sudburio ap. valdyba: Juozas Bataitis pirm., Stasys Tolvaiša vicepirm., Juozas Kručas sekr., Anelė Šviežikienė narė kult. reik., ir Algis

Milčius kasininkas. Susirinkime dalyvavo daug tautiečių. Pirmininkavo Augustinas Jasiūnas, sekretoriavo Marija Venskienė.

Naujoji valdyba praneša, kad Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks 1972 m. vasario 19 d., motinų pagerbimas gegužės 20 d., kariuomenės paminėjimas lapkričio 25 d., 130 Froid Rd., ukrainiečių salėje.

SAULĖTOS ATOSTOGOS

Sudburio liet. klebonas kun. Antanas Sabas žiemos atostogas leidžia Meksikoje — Acapulco kurorte.

sault-st-marie

Viktoras Staškūnas yra aukščiausiai iškilęs mūsų mieste ir apylinkėse gabus statybininkas, bet lietuviškoji spauda kažkodėl jį nutylėjo. Per eilę metų jis yra pastatęs daug viešų ir privačių pastatų.

1970 m. jis pastatė modernią didžiulę policijos būstinę. Ant kalnelio, tarp baltųjų berželių stovi moderni St. Jerome bažnyčia — tai irgi mūsų tautiečio Viktoro darbas. Etiene Brule pradžios mokykla, pati didžiausia visam mieste, Mountain View pradžios mokykla, Manitu katalikų mokykla — tai vis jo pastatytos. Yra atlikę ir mažesnių statybos darbų.

V. Staškūnas ketverius metus laikė gražią vasarvietę Sunset Inn, Superior ežero krante. Toje vasarvietėje buvo net 17 atskirų vienetų vasarnamių. Važiuojant pro šalį 17 plentų į šiaurę, krito į akis išdidžiai plevėsuojanti Lietuvos trispalvė šalia Kanados vėliavos. Ir tuo būdu jis garsino Lietuvos vardą. Be to, jis daugiausiai iš visos S. S. Marie lietuvių kolonijos aukojo Tautos Fondui, dargi surasdamas TF narių kitataučių tarpe. Bet tiek daug darbų jam buvo persunku aprėpti. Dėl to pereitą vasarą pardavė Sunset Inn vasarvietę, o taip pat ir gražų, beveik prezidentūrą primenantį kalne

namą, bet nusipirko kitą, dar gražesnę, pačioje geriausioje Sault Ste. Marie vietoje, prie pat St. Mary upės. Tad dabar turės ne tik pirmos rūšies privačius savo namus, bet ir paplūdimio kurortą.

Linkime ir toliau Viktorui tokiu pat pasisekimu ir energija statyti namus ir dirbti Lietuvos labui.

— Broliai J. J. V. Sendžikai — tai kiti pasižymėję lietuviai statybininkai, kurie mūsų miestą pastatė daug namų. Linkime ir jiems sėkmės.

— Martynas Pareigis, taurus ir susipratęs lietuvis, mirė apoplekija. Palaidotas S. S. Marie kat. kapinėse. Laidotuvis dalyvavo daug tau-

tiečių, kun. Augustinas Sabas, atlikti laidotuvių apeigų, nepaisydamas vargo, keliavo visą naktį iš Manitowadge, kad galėtų patarnauti savo tautiečiui.

— Kun. Antanas Sabas iš Sudburio buvo apsilankęs mūsų kolonijoje su pamaldomis prieš Visus Šventus ir prieš Kalėdas. Krsp.

montreal

PARAPIJA IR JAUNIMAS

Kalėdų naktį Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingas berniukų mišias laikė kun. klebonas F. Jucevičius, asistuojamas J. Piečiūčio vadovaujamų 16-kos patarnautojų, kuriuos sudaro veik ištiesai lituanistinės mokyklos

ADVOKATAS J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS B.K. Schneider, BA, BCL

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD, W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališk.

Dantų gydytojas

1440 ST. CATHERINE Street W
Tel: 866-8235, npr.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

Uršulei MEKŠRIŪNIENEI

mirus, jos vyrą Praną, dukterį Stefaniją, sūnų Stasį, jų šeimas ir gimines užjaučiame ir kartu liudime.

Anelė ir Kazys
Gudžiūnai

A + A

Petrui JURGUČIUI

mirus, jo žmoną Stefaniją, sūnus Petrą ir Joną ir gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Emma Renkė,
Bronius Zinkevičius,
Vaitkučių šeima,
H. Renkio šeima

Lietuvoje mirus

Pranui BENDŽIUI,

jo Montrealyje gyvenančiai sesutei Monikai Bendžiutei-Matusevičienei reiškiamo nuoširdžia užuojautą.

G. Filerienė, M. Čekaitienė, J. A. Zienkai, A. A. Mikuliai, S. E. Pečiūliai, J. Vagonienė, J. Stukas, V. Sapkauskas, P. Petrulis, P. Tautkus, J. Budrevičius, J. Lubinskas

A. + A.

Mylimai mamytei

Uršulei MEKŠRIŪNIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą klubo valdybos nariui Stasiui Mekšriūnui ir jo artimiesiems.

DLK Vytauto klubo
valdyba ir nariai

mokiniai-skautai. Vaizdas buvo puikus. Mišių metu giedojo A. Petrauskaitės vadovaujamas choras. Pamokslo vietoje buvo paskaitytas arkivyskupo laiškas lietuvių ir prancūzų kalbomis.

Susirinkusieji į pamaldas vargiai užpildė du trečdalius suolų, kai dar prieš 4 metus bažnyčioje netilpdavo: tuo pačiu metu būdavo laikomos mišios parapijos salėje.

Šios Kalėdų pamaldos aiškiai parodė, kad džiaugtis vien tik parapijos vakarienėmis negalima toliau. Bažnyčioje pasigendama paaugusio jaunimo. Tai suprantama, nes jaunimas nebuvo dėmesio centre iki šiol. Jaunimui nėra pasakoma jiems suprantamas pritaikytas pamokslas, klebonas nespėja nė į lietuvišką mokyklą nuvykti tikybės dėstyti, negalėjo per 6 metus nė karto jaunimo — skautų ar ateitininkų vasaros stovyklose dalyvauti.

Klebonas praleido 10 pačių savo gražiausių darbo metų anksčiau buvusių nerūpestingų planuotojų padarytas skolas bemokėdamas. Prileiskim: dar 10 metų ir pusės milijono pastatas bus

išmokėtas... bet apytūstis. Ir kas tada toliau? Gal praverstų klebonui kunigas pagalbininkas? Ar nebūtų tokie svarstymai Švenčių ir Naujųjų metų proga naudingi?

A. P.

LIETUVIŠKAI TELEVIZIJOJE

Specialioje kalėdinėje televizijos programoje, kuri buvo transliuojama per Montrealio tv 6 kanalą, teležiūrovus su Kalėdų šventėmis lietuviškai pasveikino Stasys Naginionis.

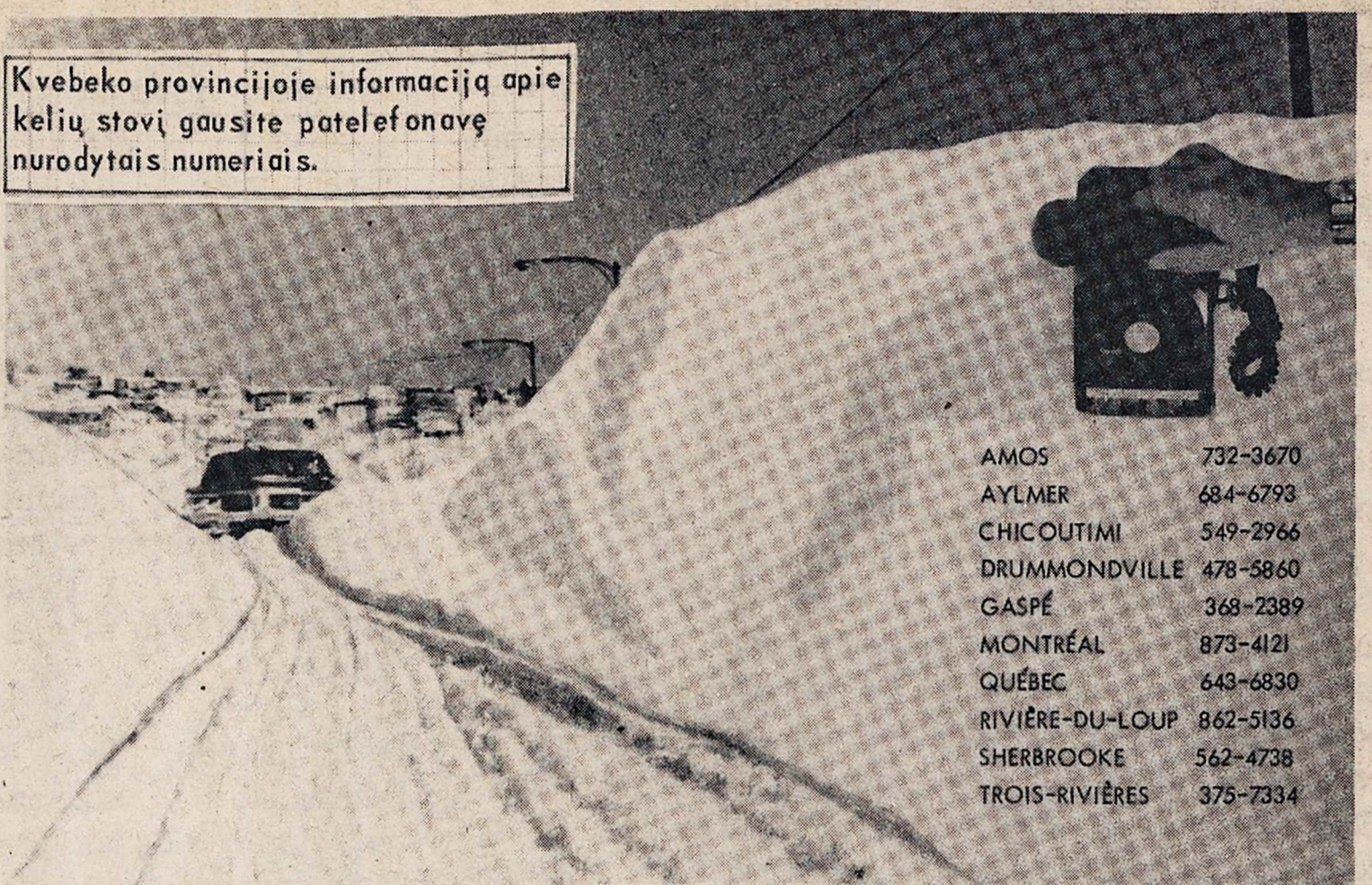
METINĖ ŠVENTĖ

Gruodžio 5 d. įvykusi Kanados liet. kat. moterų draugijos Montrealio skyriaus metinė šventė vispusiškai pasisekė. Aušros Vartų parapijos bažnyčioj 11 val. buvo Šv. Mišios, dalyvaujant narėms su vėliava.

Oficialioji šventės dalis įvyko parapijos sveitainėje. Įdomią paskaitą skaitė psichologė dr. A. Šidlauskaitė iš Otavos. Ji psichologiniu atžvilgiu nagrinėjo moterį kaip motiną, paliesdama jos įtaką vaikų švietime.

Po paskaitos sekė meninė programos dalis, kurią atliko operos sol.

Kvebeko provincijoje informaciją apie kelių stovį gausite patefonavę nurodytais numeriais.

AMOS	732-3670
AYLMER	684-6793
CHICOUTIMI	549-2966
DRUMMONDVILLE	478-5860
GASPÉ	368-2389
MONTREAL	873-4121
QUÉBEC	643-6830
RIVIÈRE-DU-LOUP	862-5136
SHERBROOKE	562-4738
TROIS-RIVIÈRES	375-7334

Kardelienės muzikos studijos mokinės Virginija ir Kristina Gudaitės, paskambindamos pianinu E. Griego Koncertą ir J. Brahms'o Vengrų šokį Nr. 6. Jūlytė Adomonytė paskambino ir padainavo dvi daineles: "Žaliojoj lankelėj" ir "Tai gražiai žydi".

Vida Morkūnaitė, 7 sk. lietuvių šešt. mokyklos mokinė, pasakė eilėraštį "Žiemos pasaka".

Šventė buvo baigta vaišėmis — šiltais užkandžiais ir kavute. M. M.

A. P.

AUGANTIS LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija Litas praėjusiais metais gerokai ūgtelėjo: per pirmuosius 11 mėnesių balansas padidėjo 344.360 dol. ir jau pasiekė 3.023.186 dol. Vadinasi lietuvių bankas tapo net trigubu milijonieriumi.

KALĖDINĖ PROGRAMA

Per liet. radijo programą Kalėdų dieną buvo perduota apie 40 sveikintimų. Programoje, be kalėdinės muzikos, buvo perduotas lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės metu įkalbėtas vaidinimas "Meškiukas Rudnosiukas". Suprantama, kad dauguma aktorių pasireiškė pirmą kartą, todėl trūko šiek tiek drąsos. Mokyklos mokiniai galėtų dažniau pasirodyti per lietuvišką radijo pusvalandį su eilėraščiais, skaitymais.

Didelis sveikintojų skaičius rodo domėjimąsi lietuviška radijo pro-

grama. Deja, ji transliuojama nepatogių laikų val. naktį. Kadangi tinkamesniu laiku pusvalandis daugiau kainuoja, vertėtų svarstyti šį reikalą bendruomeniniu platesniu mastu. Radijo žodis pasiekia, kur nei pasakyta bažnyčioje, nei parašytas laikraštyje nepasiekia. Jis gali būti paguoda ligoniams ir seneliams. Kodėl gi visos organizacijos negalėtų skelbtis su savo parengimais ir pranešimais?

A. P.

BAIGĖ KURSUS

Montrealio lietuvių žvejotojų-medžiotojų Nidos klubo nariai B. Kasperavičius, V. Kirstukas, P. Plušciauskas, P. Rzevuckas ir A. Žiukas sėkmingai baigė Quebec Wildlife Federation organizuotus kursus. Visi baigusieji gaus atatinkamus pažymėjimus, kurie dabar yra būtini visiems medžiotojams ir šaunamą ginklą turintiems asmenims. Be tokio pažymėjimo nuo ateinančio rudens nebus išduodami medžiojimo leidimai.

Dar yra galimybė norintiems tokius kursus baigti iki kovo 31 d. užsiregistruoti pas Nidos klubo pirm. J. Šiaučiulį arba pas finansų sekretorių A. Žiuką.

Gali užsiregistruoti ir klubui nepriklausantieji asmenys. Registracija 2 dol.

Kvebeke kursus jau yra baigę per 70 tūkst. asmenų. Kodėl nepasinaudoti galimybėmis ne tik visiems Nidos nariams,

bet ir kitiems? Klubo valdyba visiems mielai patarnaus.

Geriausia proga tai atlikti yra Nidos klubo ruošiamame jaunųjų talentų vakare, kuris įvyks vasario 5 d. Aušros Vartų salėje. Nidos v-ba

LIGONYS

Serga šie Montrealio lietuviai: Agota Žilinskienė, S. Čičinskienė, St. Jaspelskis, L. Kisielius, V. Vanagas, K. Ambrazas, M. Apdriukaitienė, J. Kvietinskas, P. Skirka.

80 METŲ SUKAKTIS

Ieva Paznokaitienė praeitųjų metų pabaigoje atšventė 80 m. amžiaus sukaktį.

MIRĖ

Po ilgos ligos sausio 9 d. mirė Uršulė Mekšrūnienė.

ŽIEMOS ATOSTOGOS

Žiemos atostogas Floridoje leidžia M. ir J. Mačioniai, El. Kličienė ir Marta Kinienė.

MIRTYS

Kalėdų laikotarpiu mirė šie Montrealio lietuviai: Jonas Silickas, Klemka, Petras Jurgutis, Jonas Valančiūnas ir S. Verbyla.

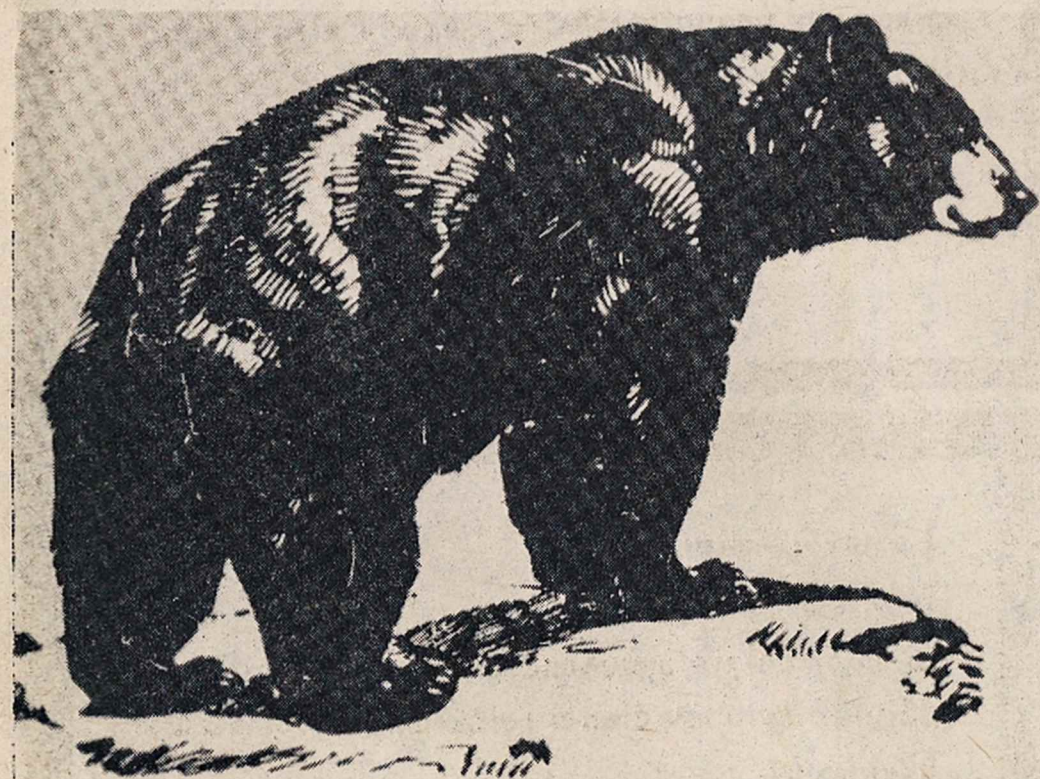
SERGA

Dr. A. S. Popieraičio priežiūroje gydos Rosalija Speičienė.

REIKALINGA MOTERIS

priziūrėti 2 metų berniuką dirbančioje šeimoje.

Skambinti 631-8864

Meškos kartais laikomos beveik Kanados simboliu, nors jos užtinkamos įvairiose pasaulio šalyse. Juodoji arba rudoji meška gyvena beveik visoje Kanajoje, o Kvebeke — miškų juostoje iki pat arktinių sričių šiaurėje. Meškos užauga iki 450 svarų svorio, turi trumpą snukį, nedidelę uodegą ir labai vešlų kailį. Meškos ėda mėsą, bet taip pat labai mėgsta vaisius, šaknis ir medų. Žiemą meškos miega ir maitinasi iš susikaupusių taukų atsargų kūne. OIP nuotraukoje matome juodąją mešką ir jos pėdsakus.

KRONIKA

LAUKINIS ŽMOGUS LAIKRAŠČIŲ NESKAITO

Toks buvo senais laikais Lietuvoje šūkis, laimėjęs premiją (kartu su originaliu kaukių balius kostiumu). Taip buvo pagerbtas mūsų spausdintas žodis kadaise.

Čia, šiais laikais, ir Montrealyje, mes turėsime progos pagerbti savo spausdintą žodį vasario mėn. 12-tą dieną Šv. Kazimiero parapijos salėje 7,30 v. v., tradiciniame spaudos baliuje. Norisi, kad jis būtų kitoks negu kiti baliai, kaip ir pritiktų jo paskirčiai.

I paruošiamųjų darbų komitetą maloniai sutiko įeiti eilė montrealiečiams gerai žinomų žmonių: pirm. Zina Piečaitienė, sekr. Algis Beniušis. Meno, praktiškiems ir techniškiesiems reikalams — Ilona Gražytė, Monika Jonynienė, Jonas Zabieliauskas. Baliaus informacija rūpina-

si Birutė Nagienė. Prie jų prisijungė mūsų kūrbiškasis atžalynas — jaunimas pagaminęs įdomius plakatus.

Spaudos karalaitės tradicija bus tęsiama ir šiame baliuje išrenkant tarp 17 ir 25 metų mergaitę. Norinčios registruotis tegul paskuba pranešti Ilonai Gražytei telefonu 739-2094.

Bus geras orkestras. Bus karšti užkandžiai ir šaunus bufetas.

Bus įdomi loterija, kurios vertė šiam ypatingam baliui priklausys ir nuo pačių aukotojų. Tikimės, kad jie neapvils — paaukos vertingų ir originalių fantų ir taip prisidės prie loterijos patrauklumo ir pelningumo. Įteikti ar apie juos pranešti prašome redakcijai tel. 366-6220.

Bus ir kitokių staigmenų, apie kurias pranešime vėliau. Juk "ne laukinis laikraščius skaito" — taigi, iki sekančio pranešimo.

GRĮŽTA Į KANADĄ

Vytautas Meilus dviejų metų laikotarpiui paskirtas atsakingom federalinės žinybos pareigom Otavoje.

V. Meilus jau keleta metų tarnauja Kanados diplomatinės tarnybos imigracijos dalyje. Pastaruosius du metus buvo priskirtas prie Kanados pasiuntinybės Madride, Ispanijoje.

G. ir V. Meilai Kana-dongrįžta kovo mėnesį. G. Meiluvienė prieš Šventes Toronte lankė savo automobilio nelaimėje sužeistą dukrą Dalią Gruodienę.

VIETOJ SVEIKINIMŲ

Windsore, Ont., gyventantieji Aldona ir Vincas Čerškai, vietoje šventinių sveikinimų atvirutėmis, 25 dolerius paskyrė Tautos Fondui ir 10 dol. Nepr. Lietuvai.

Ta proga A. ir V. Čerškai palinkėjo ištver-

Viena pajėgiausių lietuvių sceninių šokių grupių iš-eivijoje yra Clevelando Grandinė, kuri praeitaisiais metais su dideliu pasisekimu koncertavo Pietų Amerikoje. Šiuo metu Grandinės vadovai tariaisi dėl gastrolių didesniuose Vakarų Europos miestuose. Grandinės meno vadovas L. Sagys yra pareiškęs, kad lietuvių liaudies šokius jis stengiasi pritaikyti scenai, o Grandinės šokėjos ir šokėjai išipareigoja ilgesnį laiką grupėje dalyvauti. Mūsų nuotraukoje 1971/72 metų Grandinės šokėjai ir muzikantai

mės lietuviškame spaudos darbe.

REDAGUOS TORONTE

Moksleivių ateitininkų mėnesinis žurnalas Ateitis ateityje bus redaguojamas Toronte, kur yra ir moksl. ateitininkų s-

-gos valdyba.

Toronte redaguojama Ateitis bus spausdinama ir ekspedijuojama Chicagoje, kur tais reikalais lankėsi kun. J. Staškus ir Almis Kuolas.

• Kėdainiai 1972 metais švęs 600 metų sukaktį.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Elnamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.25%
Term. ind. 2 metams 6.75%
Term. ind. 3 metams 7.0%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekiln. turto 8.75%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9.0% iki 12%
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATsilankyti Į
L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS RENGIAMĄ
METINĮ BALIŲ-VAKARĄ

1972 m. sausio 15 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

Programoje dviejų veiksmų drama

"PARTIZANŲ MOTINA"

• Šilta vakarienė • Bufetas • Šokiai • Loterija
lėjimas: \$3.50, jaunimui \$2.00. Pradžia 6,30 val. vak.

Valdyba

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ IR GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.